

UR-923

PAMPLONA (Diócesis)

[Proprium Officii]

Officia propria festivitatum Pompe-
lonensis Ecclesiae, et Diocesis... —

Pampel.: Apud Viduam Martini Jose-
phi de Zade, 1780. — [14], 94p.,
[ ]⁴, A-61⁴, N². 4°

↗ Port. con folo. xii. — Texto a dos.

cd.

1. Breuarios 2. Breuarios I. Jole-
na Católica I. [Proprium Officii] III. Tit.

UR-923 An. aus en la de guarda, port,
Ays. y final de texto. — Enc. perq.

VR-923

S. J. M. M. M. M. M.

SUBA STAS. ⁹⁰VELAZQUEZ

REG: 85551
FECHA: 9-06-00

Cicuche

Alcarfax

OFFICIA PROPRIA

FESTIVITATUM

POMPELONENSIS ECCLESIAE,

ET DIOECESIS.

A SUMMIS PONTIFICIBUS

APPROBATA.

JUXTA RUBRICAS BREVIARII ROMANI
Urbani VIII. & Decreta Sacrae Rituum Congre-
gationis.

uxque

Pompel. Apud Viduam Martini Josephi de Rada.
ANNO MDCCLXXX.

1870

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

PHYSICS

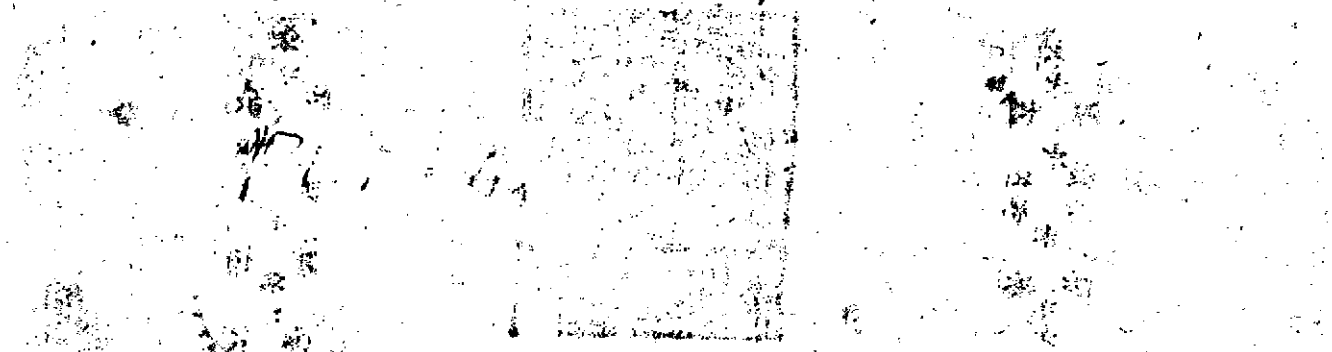
PHYSICS

PHYSICS

PHYSICS

PHYSICS

PHYSICS

PHYSICS

PHYSICS

PHYSICS

INDEX

FESTIVITATUM

DIÆCESIS POMPELONESIS.

JANUARIUS.

22 **S**ancti Vincentij Mart.
Pag. 1.

22 S. Anasthasij M. sem.
pag. 3.

FEBRUARIUS.

3 **S.** Blasij Ep. & M. dup.
pag. 4.

MARTIUS.

7 Ss. Angelor. Custod. dup.
maj. pag. 4.

8 S. Veremundi Abbatis,
dup. pag. 20.

15 S. Raymundi Abb. dup.
pro utroq. Clero Navar-
re. pag. 23.

APRILIS.

Fer. 3. post oct. Pasch. De-
dicat. Eccles. Cath. Pomp.
in Matric. & Civit. dup.

r. clas. cum oct.

Extra eam sine oct. pag. 28.

MAYUS.

9 S. Gregorij Ostiens. Ep.
& Conf. dup. pag. 28.

10 S. Martini Loynaz Mart.
dup. pag. 28.

Fer. 3. post Fest. Ss. Trinit.
Ss. Reliquiar. Eccles. Cath.
Pompelon. dup. pag. 28.

JUNIUS.

14 S. Exuperij Ep. & Conf.
dup. pag. 29.

JULIUS.

7. S. Firmini Ep. & M. Pa-
tron. Regni, & Dioec. dup.

r. clas. cum oct. pag. 29.

9 De Oct. S. Firmini, sem.
pag. 33.

11 De Oct. S. Firmini, sem.
pag. 36.

pag.

14 De Oct. S. Firmini, dup.
pagina 39.

Dom. post oct. Ap. Petri, &
Pauli, Coronæ Dñi. dup.
maj. pag. 42.

21 S. Ignatij de Loyola Conf.
Patron. totius Provinciæ
de Guypuzc. & in ea dup.
1. clas. cum oct. Pag. 59.

AUGUSTUS.

7 Oct. S. Ignatij, dup. pag. 60.

28 In Matric. & Civit. Pom-
pelon. S. Augustini Episc.
Conf. & Doct. dup. 1. clas.
cum oct. pag. 62.

SEPTEMBER.

4 Oct. S. Augustini, dup.
pag. 73.

25 Com. Martyrij S. Firmini
dup. pag. 77.

OCTOBER.

1 In Eccles. Cathedr. SS.
Ursulæ, &c. Virg. & Mm.
dup. pag. 77.

22 SS. Nuntionis, & Alodia
V. & Mm. dup. pag. 78.

NOVEMBER.

29 S. Saturnini Ep. & Mart.
Patron. Civit. dup. 1. clas.
cum oct.

Extra eam dup. 2. clas. si-
ne oct. pag. 80.

DECEMBER.

1 In Civit. De oct. S. Satur-
nini, sem. pag. 83.

3 S. Francisci Xaverij Conf.
Patroni Regni dup. 1. clas.
cum oct.

Extra Regn. dup. maj. si-
ne oct. pag. 87.

6 In Civit. Oct. S. Saturnini
dup. pag. 87.

10 Intra Regn. Oct. S. Francis-
ci Xaverij dup. pag. 91.

30 Translat. S. Jacobi Ap.
dup. maj. pag. 93.

In Eccles. Cathedr. quando
potest recitari de Ss. Sacra-
mento, sem. vide in Rubrica
hujus Libri, num. 5.

Notanda specialia pro hac Diocesi.

1. **F**esta antiquiora, & generalia hujus Diocesis approbata fuere partim à Gregorio XIII. partim verò à Sixto V. ut constat ex libro originali ab hoc approbato die 31 Augusti 1587.

2. Festum S. Firmini Ep. & M. pro die 7 Julij sub ritu *dupl. 1. clas.* cum octava, ut Patroni Regni, & Diocesis, & pro tota illa, cum suis Lectionibus propriis approbatum fuit à S. R. C. 11 Decembr. 1604. Aliud verò festum, nempe Commemoratio Martyrij ejusdem Sancti, pro die 25 Septembr. concessum est primò à S. R. C. 25 Jun. 1735. sub ritu *semid.* ad totam Diocesim: deinde elevatum est ad ritum *dupl. min.* à Benedicto XIV. die 3 Septembr. 1746. quo etiam concessit Orationem propriam pro utroque festo ejusdem Sancti.

3. Festum SS. Ursulae & Sociarum est tantum pro Cathedrali, sub ritu *dupl.* quia habetur in ea Caput unius ex illis. Similiter si in aliqua Ecclesia servetur Caput, aut aliqua Reliqua insignis alterius ex eis, vel cujuslibet Sancti legitime ab Ordinario approbata, poterit in ea tantum Ecclesia fieri officium *dupl.* de ea, vel eo in suo respectivo die, & in Missis dici *Credo*, dummodò talis Sanctus sit descriptus in Martyrologio Romano, & constet de identitate ejus Sancti. Festa verò S. Blasij Ep. & M.; S. Exuperij Ep. & Conf.; & Reliquiar. Ecclesiae Cathedrali sunt generalia in tota Diocesi, ex speciali privilegio dicti Sixti V. quamvis in eis extra Cathedrali non sit dicendum *Credo* in Missis.

4. Festum S. Augustini Ep. & Conf. sub ritu *dupl. 1. clas.* cum oct. erat tantum pro Cathedrali: postea verò extensum est sub eodem ritu, & cum oct. Officio, & Missa proprijs ad totam Civitatem ex Decreto.

5. Canonici Regulares S. Augustini, & Moniales ejusdem Ordinis possunt recitare de Sanctissimo Sacramento ritu.

semid. singulis ferijs quintis (extra Advent. & Quadrages.) non impeditis festo novem lectionum etiam translato, vel vigilia, aut officio alicujus Dominicæ anticipatæ ex Decreto S. R. C. 1610.

6 Cum festum B. M. V. de Guadalupe Mexicanæ nuper concessum sit sub ritu dupl. maj. pro omnibus Regnis Hispaniæ à Benedicto XIV. 2 Julij 1757. celebrandum die ab Ordinario designanda, excepta Dominica, Ilms. D. D. Joannes Laurentius de Irigoyen hujus Diœces. Episcopus designavit pro hac Diœcesi diem 15 Februarij ad illud celebrandum. Similiter cum Festum Patrocini ejusdem B. M. V. concessum sit sub eodem ritu dupl. maj. pro omnibus Hispaniæ Regnis ab Alexandro VII celebrandum in aliqua Dominica Novembris ab Ordinario designanda; pro hac Diœcesi designata est Dominica prima intra eundem mensem, si festum omnium Sanctorum non occurrat die Dominica; quia pro illo anno designata est Dominica tertia ejusdem mensis ad illud celebrandum. Et de utroque festo fit officium ut in Codice SS. Hispaniæ.

7 Festum S. Veremundi Abbatis sub ritu dupl. pro die 8 Martij celebratur in tota Diœcesi, cum officio de suo communi, ex Decreto Ilmi. D. D. Gasparis de Miranda Episcopi hujus Diœces. 6 Aprilis 1745. quod est juxta Bullam *Pastoralis Officij* Gregorij XIII. cum dictus Sanctus sit naturalis hujus Diœces. Postea officium proprium ejusdem Sancti concessum est pro utroque Clero Regni Navarrae à Clemente XIII. 8 Maij 1767.

8 Festum S. Raymundi Abbatis cum Officio, & Missa proprijs, pro utroque Clero Regni Navarrae, celebrandum die 15 Martij, similiter concessum est ab eodem Clemente XIII. eodem die 8 Maij 1767.

9 Festum S. Gregorij, Cardinalis, Episcopi Ostiensis,

& Conf. cum offic. de suo communi celebrandum die 9. Maij, sub ritu dupl. concessum est pro tota Dioccesi ab eodem Clemente XIII. die 9. Augusti 1758.

10 Festum S. Martini de Loynaz Martyr. cum officio de suo cñi. celebrandum die 10 Maij, concessum est pro tota Dioc. ab Innocentio XI. die 3. Januarij 1681.

11 Notandum quoque, ex concessione ejusdem Clementis XIII. 19 Febr. 1763. in Cathedrali per totam Oct.Ss. Corporis Christi, Officium, & Missas agi de ea, cum exclusione duplicium, quæ non sint primæ, vel secundæ classis. Et similiter, ex concessione Clementis XIV. 4 Decemb. 1773. id ipsum agi à Clero seculari Regni Navarra. Nuperimè verò ex Brevi Ss. D.N. Pij VI. 5 Martij 1776. ad preces Catholici Regis Hisp. concessum est ipsum privilegium pro tota Hispania, cum exclusione omnium duplicium occurrentium etiamsi sint primæ classis.

12 Pro toto Regno Navarrae sunt Patroni æquè principales S. Firminus, & S. Franciscus Xaverius, ex speciali concessione Alexandri VII. 13 Aprilis 1657. Et ex Decreto S.R. C. 17 Novembr. ejusdem anni, in Suffragijs Sanctorum debet in Regno fieri commemoratio amborum sub eadem Añâ. Versu, & Oratione, ut infra ponitur.

13 Cum major pars Provinciæ de Guypuzcoa, & aliqua pars Provinciæ de Alaba, necnon Archipresbyteratus de Vallisossella, qui est situs in Regno Aragoniæ pertineant ad hanc Diocesim, notandum est, quod Patronus principalis dictæ Provinciæ de Guipuzcoa est Sanct. Ignatius de Loyola Conf. de quo ibi suo die fit officium sub ritu dupl. 1. clas. cum octava. Similiter in dicta Alaba est Patronus principalis S. Prudentius Ep. & Conf. de quo ibi suo die 28 Aprilis, fit officium sub ritu dupl. 1. class. cum octava. In dicta verò Vallisossella est Patronus principalis S. Georgius Mar-

Mart. de quo ibi suo die 23. Aprilis fit officium sub
ritu dupl. 1. clas. cum oct. Et ibidem die 17 Aprilis fit de
SS. Engratia, &c. Virg. & Mm. ritu duplici; & die 6 Junij
fit de S. Claudio Ep. & Conf. dupl. & festum S. Elisabeth
Vid. Reginae Portugaliae celebratur die 4. Julij, ritu dupl. 2. cl.
cum octava: & die 17 Septemb. fit de S. Petro Arbues Mart.
dup. quae sunt festa peculiaris praedictae Vallisossellae.

14 In Vigilia S. Mathiae Apostoli si venerit extra Quadra-
ges. & in Vigil. S. Thomae Apost. si non occurrat in Quatuor
Temp. Adventus, non est obligatio servandi jejunium, nec
abstinentiam à carnibus in hac Diocesi, ex antiqua consue-
tudine. Et in Civitate Pampilonensi tantum, jejunium pro Vi-
gilia S. Andreae Apost. anticipatur ad diem 28 Novembr. si
non sit Dominica, alias ad diem 27 ejusdem mensis, ex ma-
jorum auctoritate.

15 In eadem Civitate tantum, servatur abstinentia à car-
nibus sine jejunio pridie dierum S. Sebastiani, & S. Firmini,
si talis dies pridiana non fuerit Dominica, ex voto legitime
approbato. Similiter in dicta Provincia de Guypuzcoa serva-
tur jejunium pridie festi S. Ignatij Conf. ex voto legitime
approbato anno 1737. & pridie festi Nativitatis B. M. V. ex
voto pariter approbato anno 1639. & denique pridie festi
Dedicationis S. Michaelis Archangeli, ex voto item legitime
approbato anno 1643.

RU-

RUBRICÆ.

Festa in hoc libro contenta sunt gēneralia pro tota Dioecesi ex Sixto V. ut constat ex libro originali ab ipso approbato, & aliis privilegiis Pontificum, præter festa S. Augustini, ut 1. clas. & cum oct. pro Eccles. Cathed. & Civitate. Et Sanctarum Ursulæ, & Sociarum ejus, quæ sunt tantum pro Eccles. Cathedrali. Festum Sancti Firmini est generale pro Dioecesi, & Regno, ut ipsorum Patrono, ex Decreto S. R. C. anni 1604. 11. Decemb.

2. Adverte tamen, quod quamvis prædicta festa sint generalia pro tota Dioecesi, non semper eodem modo, & solemnitate recitantur in tota Dioecesi. Tum quia aliqua festa majori cum solemnitate, & privilegio recitantur in propria Ecclesia Sancti, & ubi habet præcipuum locum, quàm in aliis Ecclesijs, non solum respectu majoris solemnitatis in concursu cum alijs eiusdem classis, & solemnitatis, sed etiam respectu occurrentiæ, ut videre est in festo Sancti Saturnini, & Dedicationis Ecclesiæ, & aliis. Tum etiam quia festa in propria Ecclesia præferuntur aliis de Breviario in eadem solemnitate, & classe, si sint paria in solemnitate, & dignitate: In aliis verò Ecclesijs non proprijs, nec ut propria habentia præferuntur festa Breviarii aliis de Dioecesi in eadem classe, & solemnitate, & dignitate, in occurrentia (non in concurrentia ut videre est in festo Sancti Exuperii, & Sancti Basilii Magni, quia juxta Rubricas Breviarii de concurrentia, num. 2. Festa in propria Ecclesia præferuntur aliis de Breviario in eadem solemnitate, & dignitate.

3. Nullus potest, nec potuit post Bullam Pii V. positam in Breviario instituere de novo Officia, vel addere Kalendaris etiam proprijs Ecclesiarum festa, vel Officia Sancto-

S. R. C. ut constat ex Decreto Urbani VIII. posito in suo Breviario. Possunt tamen Ecclesiæ recitare de suis Sanctis Titularibus, & Patronis in suis festis principalibus, & Octavis, & etiam de aliis festis principalibus, & quæ sub ritu Duplici consueverunt Ecclesiæ solemniter celebrare antè Bullam Pii V. quia hoc conceditur in rubricis Breviarij de Dup. num. 1. & de octav. num. 1.

4 De Sanctis Canonizatis, vel Beatificatis præcissè ex hoc titulo non potest recitari, extra propriam Ecclesiam Sancti, sine licentia S. R. C. ut decrevit, & prohibuit eadem S. R. C. 9. Decembris 1628. Per propriam Ecclesiam intelligitur, ubi est Sanctus Titularis, vel Patronus: Patronus verò principalis, si est post Decretum Urbani VIII. 23. Martii 1630. debet esse concessus, & approbatus à S. R. C. & cum aliis conditionibus ibi assignatis, nec potest recitari de translatione Sanctorum, vel Reliquiarum, vel de Sanctis à Populo, vel Episcopo ex devotione celebrantis sine dicta licentia S. R. C.

5 Canonici Regulares Sancti Augustini, & Moniales eiusdem Ordinis possunt recitare de Sanctissimo Sacramento semidup. singulis feriis quintis præter Adventum, & Quadragesimam non impeditis festo, vel Officio semidup. nec non Vigiliis, sive jejunetur, vel non, ex Decreto S. R. C. 1707.

6 Religiosi possunt recitare de festis, & octavis Diocesis, & locorum ibi commorantium, sed non ad id tenentur, nisi ad primum diem principalis Patroni. Clerici verò non possunt ex titulo aliquo recitare de festis, vel Officiis Religionum sine licentia ad id expressa Pontificis iuxta dicta num. 3.

7 Quando Sabbato actum fuerit de aliqua infraoctava, & occurrat dies octava in Dominica 1. vel 2. class. Adventus, Septuagesimæ, Sexagesimæ, vel Quinquagesimæ, recitabitur hoc modo: Primæ Vespererunt de Dominica cum Psalmis Sabbati, & totum Officium fit de Dominica cum commemor.

memor. diei. Octavæ in Vesp. Laudibus, & Missa sine precibus, & suffragiis. Si verò in Sabbat. fuit factum Officium de festo, vel Officio dup. Vesp. in Sabbat. erunt de dup. cum commem. Dominicæ, & diei octav. Si occurrat semidup. Vesp. à Cap. erunt de Dominica, & comm. semidup. & diei octav. Si feria 2. occurrat dup. Vesp. in Dominica erunt de dup. commem. Dominicæ, & diei octav. Si verò semidup. occurrat; Vesp. erunt de Dominica cum comem. diei octav. & semidup.

8 In qualibet Ecclesia in qua asservatur, ut propria aliqua reliquia insignis alicuius sancti, puta Corpus, Brachium, Caput, Crux, aut illa pars Sancti, in qua passus est Martyr, sit de eo dup. in sua propria die, & in ea Ecclesia, in qua asservatur, & non alibi ex Decreto Urbani VIII. & S. R. C. nisi in aliqua Ecclesia, vel Diocesi aliter disponatur expeciali privilegio Pontificis, vel S. R. C. ut in hac Diocesi pro Sancto Blasio, & Sancto Exuperio, & pro festo Reliquiarum fer. 3. post Trinitatem, quæ festa ex Sixto V. celebrantur in tota Diocesi rit. dup. Si verò reliquia Sancti est parva, vel etsi sit insignis non est legitimè ab Ordinario approbata, tunc in nulla Ecclesia poterit de tali Reliquia Sancti recitari sine novo privilegio. Quando verò Reliquiæ sunt Sanctorum naturalium Hispaniæ, vel quamvis non sit Reliquia, est Sanctus naturalis Hispaniæ poterit recitari de tali Sancto dup. in tota Diocesi, ubi est talis Reliquia insignis, vel Diocesis cujus est Sanctus naturalis.

9 Advertendum est, quod festum Sancti Firmi, quod celebratur die 7. Julij, iterum celebratur sub ritu duplici die 25. Septembris tamquam in die propria, in qua Martyrium passus est. Ex concessione Benedicti XIII. 3. Septembris anni 1726.

10 Commemorationes communes diebus assignatis in rubr.

Breviarij fiant hoc ordine: de Cruce, de S. Maria, de Apostolis, de S. Jacobo Apostolo Patrono Hispaniæ ex Gregorio XV. & ultima de Pace, quibus præponitur commemoratio de Patrono, vel Titulari, quæ etiam aliis aliquando anteponitur pro dignitate istius; nam si Patronus, vel Titularis sit Sanctissima Trinitas, aut aliqua ex tribus Personis ipsius, debet fieri commemoratio ante quam de Cruce; si S. Michael, Angeli, aut S. Joannes Baptista, ante Apostolos, & post horum commemorationem fiat de quolibet alio S. Patrono, aut Titulari. Scire oportet, non posse fieri commemorationem simul de Patrono, & Titulari talis Ecclesiæ, nec de duobus Patronis, vel Titularibus sine speciali licentia Summi Pontificis, vel S. R. C. sed tantum de Patrono, vel Titulari juxta rub. Breviarii, nisi eo casu, quo titularis sit Sanctissima Trinitas, B. Maria Virg. aut Petrus, vel Paulus; tunc enim licet de Patrono facere commemorationem, quamvis non ad id teneamur.

In Nostro Navarrae Regno sunt Patroni æquæ Principales SS. Firminus Episcopus, & Mart. & Franciscus Xaverius cum Officio duplici i. clas. & octav. ex Bulla Apostolica SS. Dñi. N. Alexandri PP. VII. data 13. Aprilis anni 1657. Pontificatus sui anno secundo. Et ex Decreto S. R. C. 7 Novembris anni 1657. inter consuetas debet fieri commemoratio propria de dictis duobus Patronis ut in isto libelo animadvertitur. In ea verò parte nostri Episcopatus Pompilonensis, quæ sita est extra Regnum Navarrae, dumtaxat de S. Firmino, uti Diocesis unico Patrono fiat commemoratio, eam de communi unius Mart. assumendo, & ante vel postea fiat de Patrono speciali, aut Titulari Ecclesiæ, secundum istius dignitatem.

COMMEMORATIONES COMMUNE ANTONII
ordine.

DE Cruce, *in Ofic. Fer.*
De Sancta Maria.

De Ss. Petro, & Paulo.

De S. Jacobo Hisp. Patrono.

De Ss. Firmino, & Francisco

Xaverio Patronis Regni, extra
Regnum in Diocesi de

S. Firmino dumtaxat, ut uni-
co ipsius Patrono. De Ti-

tulari proprię Ecclesię, vel
loci Patrono.

Ultimo. De Pace.

Pro S. Jacobo.

Ad Vesperas Antiphona.

O! Beatum Apostolum,
qui inter primos elec-
tus, primus omnium Apos-
tolorum Domini Calicem
bibere meruit. O! glorio-
sum Hispanię Regnum tali
pignore, ac Patrono muni-
tum, per quem fecit illi
magna, qui potens est. Al-
leluia.

ŷ. Annuntiaverunt opera
Dei.

ꝛ. Et facta eius intellexerunt.

Ad Laudes Antiphona.

Visitavit nos per Sanc-
tum suum Apostolum,
& fecit salutem de inimi-
cis nostris Dominus Deus
noster.

ŷ. Annuntiaverunt opera
Dei.

ꝛ. Et facta eius intellexe-
runt.

Oratio.

Esto, Domine, plebi tuę
sanctificator, & custos:
ut Beati Jacobi Apostoli tui
munita præsiidiis, & conver-
satione tibi placeat, & se-
cura mente deserviat. Per
Dominum.

*Pro Ss. Firmino, & Fran-
cisco Xaverio.*

Ad Vesp. Antiphona.

Hi sunt duo Protecto-
res Regni, firmamen-
tum Populi, & oblatio nos-
tra coram Domino in mani-
bus ipsorum.

ŷ. Gloria, & honore coro-
nasti eos Domine.

Et constituisti eos super
opera manum tuarum.

Ad Laudes Antiphona.

HI sunt duo viri mise-
ricordiae, quorum
pietates nobis non defue-
runt, & gloria eorum non
derelinquatur.

Y. Gloria, & honore co-
ronasti eos Domine.

R. Et constituisti eos su-
per opera manuum tuarum.

Oratio.

DEus, qui nos gemina-
ta Sanctorum tuorum
Firmini Martyris tui, atque
Pontificis; & Francisci Con-
fessoris protectione circun-
das, illorum intercessione,
fac nos constanti pace gau-
dere, & ab insidiis inimi-
corum omnium perpetua de-
fensione conserva. Per Do-
minum nostrum.

Pro S. Firmino Epise. &
Mart. extra Regnum in Dice-
cesi.

Ad Vesp. Qui vult, &c.

Ad Laudes Qui odit, &c.
Y. de com.

Oratio.

DEus, qui per fidei pra-
conium, & passionis
agonem Beatum Firminum
Episcopum, & Martyrem im-
mortalitatis laurea coronas-
ti: concede propitius; ut cu-
jus comemoramus trium-
phum, assequamur, & prae-
mium. Per Dominum.

*In Cathedrali ante com-
memorationem de Pace se-
de Sancti Augustini Epis.
& Conf.*

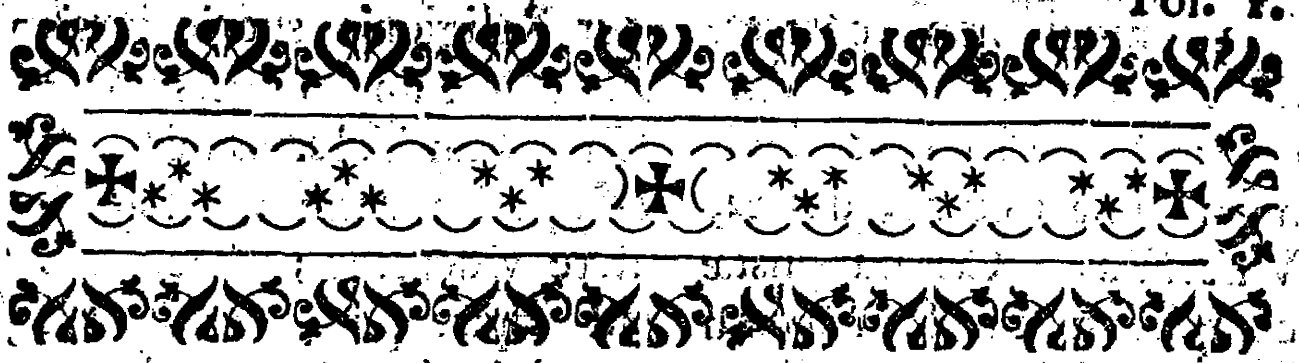
Ad Vesp. O! Doctor, &c.

Ad Laudes. Euge serve, &c.

Y. Justum, &c.

Oratio.

Adesto supplicationibus
nostris. Omnipotens
Deus, & quibus fiduciam
sperandae pietatis indulges,
intercedente Beato Augus-
tino Confessore tuo, atque
Pontifice consueta miseri-
cordiae tribue benignus effec-
tum. Per Dominum, &c.

OFFICIA PROPRIA

FESTIVITATUM

POMPELONENSIS ECCLESIAE, ET DIOECESIS

CECIS

JANUARIUS.

DIE XXII. JAN.

S. Vincentii Mart. Duplex in Diocesi (in Cathed. dup. mai.) omnia de communi unius Mart.

Oratio.

A Desto Domine, supplicationibus nostris, ut qui ex iniquitate nostra reos nos esse cognoscimus, Beati Vincentii Martyris tui intercessione liberemur. Per Dominum.

In primo Noct. Lect. Fratres debitores sumus, de communi plurimor. Martyrum. Rex. ex unius M.

In secundo Noct. Lect.

Vincentius Oscæ in Hispania citeriore natus, à prima ætate studiis deditus sacras litteras à Valerio Caesar-augustano Episcopo didicit: cuius etiam partes suscepit prædicandi Evangelium, quod Episcopus, propter linguæ impedimentum, prædicationis officio,

2
ficio, fungi non poterat. Ea re ad Dacianum, Provincia à Diocletiano, & Maximiano præpositum, delata, Vincentius Cæsaraugustæ comprehenditur, & una cum Valerio Episcopo gravibus catenis vinctus ad Dacianum Valentiam adducitur. Ubi eos in tetro, ac fatido carcere inclusos, inedia, squalore, vinculis ferreis, ponderibus à collo ad manus pendentibus diu affligi fecit.

✠. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. ✠. Descenditque cum illo in foveam, & in vinculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio v.

Illis inde postea ad se perductis Dacianus, existimans, diuturna carceris maceratione afflictos, facile in suam sententiam descensuros, Episcopum interpellat:

cur Religionis specie jussis Imperatorum adversetur? Cui, cum Valerius miti, & composito sermone respondere videretur; Vincentius ad Episcopum conversus: cur, inquit, tyrannum hunc, Patet, humilliter alloqueris? Clama voce magna, & Dei potentiam implora, ut superbia hominis istius comprimatur. Quibus verbis excandescens Dacianus, Episcopum inde abduci iubet, & mox afferri ad se omnia tormentorum genera, & illis sanctum Diaconum crudeliter torqueri. Quare verberibus, & equuleo tortus, in craticula impositus, prunis ardentibus suppositis, & ferreis unguibus excarnificatus candentibusque laminis exustus, ac resinæ guttis, & crepitanti sale respersus, cum nulla, aut tormentorum vi, aut acerbitate, aut lenitate verborum à proposito deterreri posset; iterum ducitur in carcerem stratum testaceis fragmentis, ut ejus nudum corpus, somno oppres-

sum;

sum, à subjectis etiam testarum aculeis torqueretur. *R.* Desiderium animæ ejus tribuisti ei, Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum.

V. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

Lectio vi.

Verum, illo in tenebri-
cosa incluso custodia,
clarissimus splendor obortus
totum carcerem illustravit:
quæ lux cum summa admira-
tione omnes, qui aderant,
affecisset, res à custode car-
ceris ad Dacianum defer-
tur: qui eductum in molli-
culcitra collocat: ut ali-
quantulum recreatus, acri-
us denuo torqueretur; aut
si amoto paululum carnifi-
ce, animam quietus exha-
laret, non occisus, sed mor-
tuus diceretur. Interea eum
coelestis aula suscepit, at-
que ita ignis, ferri, torto-
rum immanitate superata,
victor ad coelestem martyrij

13
coronam advolavit, undeci-
mo Kalendas Februarij. Cu-
jus corpus, cum projectum
esset inhumatum, corvus,
& à volucris, & à lupo
unguibus, rostro, alis mi-
rabiliter defendit. Qua re
cognita, Dacianus illud in
altum mare demergi jubet:
sed inde etiam divinitus eje-
ctum ad littus, Christiani se-
peliunt.

R. Stola jucunditatis in-
duit eum Dominus. * Et co-
ronam pulchritudinis posuit
super caput ejus. *V.* Ciba-
vit illum Dominus pane vi-
tæ, & intellectus, & aqua
sapientiæ salutaris potavit
illum. Et. Gloria. Et.

In tertio Noct. Homil. Sancti Augustini Episcopi. In Evangelium. Nisi granum frumenti, ut in die Sancti Firmini Martyr. 7. Julij. Festum S. Anasthasij Mart. transfertur ad primam diem non impeditam. In qua fit de eo semidup. de communi unius Martyr. Oratio propria in singulari. Lect. primi Noct. de scrip-

⁴
tura occurrente Lect. iv.
prop. v. & vi. Triumphalis
de eodem communi primo
loco. In tertio Noct. Evang.
Si quis venit ad me de eo-
dem communi 1. loco.

FEBRUARIUS.

Die 3. Februarij.

IN festo S. Blasij Ep. &
Mart. dup. in Diæcesi.
Omnia de communi
unius Mart. In primo Noct.
Lect. de scriptura. In secun-
do Noct. Lect. iv. propria,
ut in Breviar. v. & vi. Trium-
phalis, de eodem cni. primo
loco. In tertio Noct. Ev. Si
quis vult venire de eodem
communi, de secundo loco,
commem. S. Juliani Epis-
copi, & Confes. In secundis
Vesp. à Cap. fit de die oc-
tav. S. Juliani, ut in primis
Vesp. festi, commem. S. Bla-
sij. Si festum S. Blasij ve-
nerit in Dominica septuag.
sexag. vel quinquag. trans-
fertur in primam diem non
impeditam: & in offic. Do-
minica in Laud. fit com-
mem. oct. S. Juliani Vesp.

erunt de die oct. S. Juliani
cum commemor. Dominica.

MARTIUS.

Die 1. Martij.

In festo SS. Angelor. Cus-
tod. Diæc. Dup. maj. Si hoc
festum venerit in Quadra-
gesima fit com. fer. ad Vesp.
& Laud. & nona Lect.
Evangelium fer.

Si venerit in Dominica
Quadragesimæ, vel in feria
quarta Ciner. transfertur
in aliam diem non impedit.

Ad Vesp. Aña.

Angelis suis, cum reli-
quis de Laudib. Psal-
mi de Dominica, loco ulti-
mi Psalm. Laudate Domi-
num omnes gentes.

Capitulum. Exod. 23.

ECce ego mittam Ange-
lum meum, qui præ-
cedat te, & custodiat in via,
& introducat in locum, quem
paravi. Observa eum, & au-
di vocem ejus.

Hymnus.

CUstodes hominum psal-
limus Angelos.
Naturæ fragili, quos Pater
addidit.

Cce-

Cœlestis comites, insidiantibus.

Ne succumberet hostibus.

Nam, quod corruerit proditor Angelus.

Concessis merito pulsus honoribus,

Ardens invidia pellere nititur

Quos cœlo Deus advocat.

Huc custos igitur pervigil advola,

Avertens patria de tibi credita

Tam morbos animi, quam requiescere

Quidquid non sinit incolas.

Sanctæ sit Triadi laus pia jugiter,

Cujus perpetuo numine machina

Triplex hæc regitur: cujus in omnia

Regnat gloria sæcula. Amen.

✠. In conspectu Angelorum psallam tibi, Deus meus.

Re. Adorabo ad Templum Sanctum tuum, & confitebor nomini tuo.

Ad Magnif. Añ.

OMnes sunt administratorij spiritus in minis-

terium missi propter eos, qui hereditatem capiunt salutis.

Oratio.

DEus, qui ineffabili providentia Sanctos Angelos tuos ad nostram custodiam mittere dignaris: largire supplicibus tuis, & eorum semper protectione defendi, & æterna societate gaudere. Per Dominum.

Ad Matut. Invit.

Regem Angelorum Dominum: * Venite, adoremus.

Psalmus, Venite, exultemus.

Hymnus, Custodes hominum. ut supra in 1. Vesp.

In 1. Noct. Añ.

Dominus Deus Cœli, & terræ, ipse mittet Angelum suum coram te.

Psalmus 8.

Domine Dominus noster, * quàm admirabile est nomen tuum in universa terra!

Quoniam elevata est magnificentia tua * super cœlos.

Ex ore infantium, & lac-

tentium perfecisti laudem
propter inimicos tuos * ut des-
truas inimicum, & ultorem.

Quoniam videbo celos
tuos, opera digitorum tuo-
rum: * lunam, & stellas, quæ
tu fundasti.

Quid est homo, quod me-
mor es ejus? * aut filius ho-
minis, quoniam visitas eum?

Minuisti eum paulo minus
ab Angelis, gloria, & ho-
nore coronasti eum: * & cons-
tituisti eum super opera ma-
nuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pe-
dibus ejus: * oves, & boves
universas: insuper, & pe-
cora campi.

Volucres cœli, & pisces
maris: * qui perambulant se-
mitas maris.

Domine Dominus nos-
ter: * quam admirabile est
nomen tuum in universa
terra!

Añã. Dominus Deus Cœ-
li, & terræ, ipse mittet An-
gelum suum coram te.

Añã. Deus meus misit
Angelum suum, & conclu-
sit ora leonum, & non no-

cuerunt mihi.

Psalmus 10.

IN Domino confido: quo-
modo dicitis anime meæ: *
Transmigra in montem sicut
passer: *

Quoniam ecce peccatores
intenderunt arcum, parave-
runt sagittas suas in phare-
tra, * ut sagittent in obscuro
rectos corde.

Quoniam quæ perfecisti,
destruxerunt: * justus autem
quid fecit?

Dominus in Templo Sanc-
to suo, * Dominus in Cœlo
sedes ejus.

Oculi ejus in pauperem res-
piciunt: * palpebræ ejus in-
terrogant filios hominum.

Dominus interrogat ius-
tum, & impium: * qui autem
diligit iniquitatem odit ani-
mam suam.

Pluet super peccatores la-
queos: * ignis, & sulphur, &
spiritus procellarum pars ca-
licis eorum.

Quoniam justus Dominus,
& justitias dilexit: * æquita-
tem vidit vultus ejus.

Añã. Deus meus misit
An-

Angelum suum, & conclusit ora leonum, & non nocuerunt mihi.

Añā. Bene ambuletis: & Dominus sit in itinere vestro, & Angelus ejus committetur vobiscum.

Psalmus 114.

Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo? * aut quis, requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingreditur sine macula: * & operatur justitiam.

Qui loquitur veritatem in corde suo: * qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit próximo suo malum: * & opprobrium non accepit adversus próximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus: * timentes autem Dominum glorificat.

Qui jurat próximo suo, & non decipit: * qui pecuniam suam non dedit ad usuram, & munera super innocentem non accepit.

Qui facit hæc: * non mor-

vebitur in æternum.

Añā. Bene Ambuletis: & Dominus sit in itinere vestro: & Angelus ejus committetur vobiscum.

ŷ. Stetit Angelus juxta aram templi.

℞. Habens thuribulum aureum in manu sua.

De Libro Exodi.

Lect. i. Cap. 23.

Ecce ego mittam Angelum meum, qui præcedat te, & custodiat in via, & introducat in locum, quem paravi. Observa eum, & audi vocem ejus, nec contemnendum putes: quia non dimittet, cum peccaveris, & est nomen meum in illo. Quod si audieris vocem ejus, & feceris omnia, quæ loquor, inimicus ero inimicis tuis, & affligam affligentes te. Præcedetque te Angelus meus.

℞. Angelis suis: Deus mandavit de te, ut eustodiant te in omnibus vijs tuis: * In manibus portabunt te, ne unquam offendas ad lapidem pedem tuum. ŷ. Mil-

3
lia millium ministrabant ei,
& decies millies centena mil-
lia assistebant ei. In manibus.

Ex Zacharia Propheta.

Lectio ii. Cap. 1.

Factum est verbum Do-
mini ad Zachariam fi-
lium Barachie, filij Addo Pro-
phetam, dicens: Vidi per noc-
tem, & ecce vir ascendens
super equum rufum, & ipse
stabat inter myrteta, quæ
erant in profundo: & post
eum equi rufi, varij, & albi.
Et dixi: Quid sunt isti, Do-
mine mi? Et dixit ad me An-
gelus qui loquebatur in me:
Ego ostendam tibi quid sint
hæc. Et respondit vir, qui sta-
bat inter myrteta, & dixit:
Isti sunt, quos misit Domi-
nus, ut perambulent terram.
Et responderunt Angelo Do-
mini, qui stabat inter myr-
teta, & dixerunt: Perambula-
vimus terram, & ecce omnis
terra habitatur, & quiescit.

R. Respondit Angelus
Domini, & dixit: Domine
exercituum, * Usquequo tu
non misereberis Jerusalem,

& urbium Juda, quibus ira-
tus es?

Y. Iste enim septuagesi-
mus annus est. Usquequo.

Lectio iij. Cap. 2.

ET levavi oculos meos, &
vidi: & ecce vir, & in
manu ejus funiculus menso-
rum. Et dixi: Quo tu vadis?
Et dixit ad me: Ut metiar Je-
rusalem, & videam quanta
sit latitudo ejus. Et ecce An-
gelus, qui loquebatur in me,
egrediebatur in occursum
ejus. Et dixit ad eum: Cur-
re, loquere ad puerum is-
tum, dicens: absque muro
habitabitur Jerusalem præ-
multitudine hominum, & ju-
mentorum in medio ejus. Et
ego ero ei, ait Dominus, mu-
rus ignis in circuitu: & in
gloria ero in medio ejus.

R. In conspectu gentium
nolite timere, vos enim in
cordibus vestris adorare, &
timete Dominum: * Ange-
lus enim ejus vobiscum est.
Y. Stetit Angelus juxta aram
templi, habens thuribulum
aureum in manu sua. Ange-
lus

lus enim. Gloria Patri. Angelus enim.

In secund. Noct. Aña.

Cum essem vobiscum, per voluntatem Dei eram: ipsum benedicite, & cantate ei.

Psalmus 18.

Celi enarrant gloriam Dei. * & opera manuum ejus annunciat firmamentum.

Dies diei eructat verbum: * & nox nocti indicat scientiam.

Non sunt loquelæ, neque sermones: * quorum non audiantur voces eorum.

In omnem terram exivit sonus eorum: * & in fines orbis terræ verba eorum.

In sole posuit tabernaculum suum: * & ipse tanquam sponsus procedens de thalamo suo.

Exultavit, ut gigas ad currendam viam: * à summo coelo egressio ejus.

Et occursum ejus usque ad summum ejus: * nec est, qui se abscondat à calore ejus.

Lex Domini immaculata, convertens animas: * testimonium Domini fidele, sa-

pientiam præstans parvulis.

Justitiæ Domini recte lætificantes corda: * præceptum Domini lucidum illuminans oculos.

Timor Domini sanctus, permanens in sæculum sæculi: * judicia Domini vera, justificata in semetipsa.

Desiderabilia super aurum, & lapidem pretiosum multum: * & dulciora super mel, & favum.

Etenim servus tuus eustodit ea: * in custodiendis illis retributio multa.

Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me: * & ab alienis parce servo tuo.

Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero: * & emundabor à delicto maximo.

Et erunt, ut complacent eloquia oris mei: * & meditatio cordis mei in conspectu tuo semper.

Domine adjutor meus: * & redemptor meus.

Aña. Cum essem vobiscum, per voluntatem Dei eram: ipsum benedicite, & cantate ei.

Aña.

Añs. Tollens se Angelus
Domini, qui præcedebat cas-
tra Israel, abiit post eos.

Psalmus 23.

Domini est terra, & ple-
nitudo ejus: * orbis
terrarum, & universi, qui
habitant in eo.

Quia ipse super maria fun-
davit eum: * & super flumina
præparavit eum.

Quis ascendet in montem
Domini? * aut quis stabit in
loco sancto ejus?

Innocens manibus, & mun-
do corde, * qui non accepit
in vano animam suam, nec ju-
ravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictio-
nem à Domino: * & misericor-
diam à Deo salutari suo.

Hęc est generatio queren-
tium eum: * quærentium fa-
ciem Dei Jacob.

Attollite portas princi-
pes vestras, & elevamini
portę æternales: * & introibit
Rex glorię.

Quis est iste Rex glorię? *
Dominus fortis, & potens:
Dominus potens in prælio.

Attollite portas principes

vestras, & elevamini portę
æternales: * & introibit Rex
glorię.

Quis est iste Rex glorię? *
Dominus virtutum ipse est
Rex glorię.

Añs. Tollens se Angelus
Domini, qui præcedebat cas-
tra Israel, abiit post eos.

Añs. Immittet Angelus Do-
mini, in circuitu timentium
eum, & eripiet eos.

Psalmus. 33.

Benedicam Dominum in
omni tempore: * sem-
per laus ejus in ore meo.

In Domino laudabitur ani-
ma mea: * audiant mansue-
ti, & lætentur.

Magnificate Dominum me-
cum: * & exaltemus nomen
ejus in idipsum.

Exquisivi Dominum, & ex-
audivit me: * & ex omnibus tri-
bulationibus meis eripuit me.

Accedite ad eum, & illumi-
namini: * & facies vestre non
confundentur.

Iste pauper clamavit, & Do-
minus exaudivit eum: * &
de omnibus tribulationibus
ejus salvavit eum.

Immi-

Immittet Angelus Domini
in circuitu timentium eum: *
& eripet eos.

Gustate, & videte, quo-
niam suavis est Dominus: *
beatus vir, qui sperat in eo.

Timere Dominum omnes
sancti ejus: * quoniam non
est inopia timentibus eum.

Divites eguerunt, & esurie-
runt: * inquirentes autem
Dominum non minuentur
omni bono.

Venite filij, audite me: * ti-
morem Domini docebo vos.

Quis est homo, qui vult vi-
tam: * diligit dies videre
bonos?

Prohibe linguam tuam à
malo: * & labia tua ne lo-
quantur dolum.

Diverte à malo, & fac bo-
num: * inquire pacem, &
persequare eam.

Oculi Domini super justos: *
& aures ejus in preces eorum:

Vultus autem Domini su-
per facientes mala: * ut perdat
de terra memoriam eorum.

Clamaverunt justi, & Do-
minus exaudivit eos: * & ex
omnibus tribulationibus eo-

tum liberavit eos.

Juxta est Dominus ijs, qui
tribulato sunt corde: * & hu-
miles spiritu salvabit.

Multae tribulationes jus-
torum: * & de omnibus his
liberabit eos Dominus.

Custodit Dominus omnia
ossa eorum: * unus ex his
non conteretur.

Mors peccatorum pessi-
ma: * & qui oderunt jus-
tum, delinquent.

Redimet Dominus ani-
mas servorum suorum: * &
non delinquent omnes, qui
sperant in eo.

Añã. Immittet Angelus
Domini in circuitu timen-
tium eum, & eripet eos.

ÿ. Ascendit fumus aro-
matum in conspectu Domini.

ÿ. De manu Angeli:
Sermo Sancti Bernardi Abb.

In Psalm. Qui habitat.

Lectio iv.

Angelis suis mandavit
de te. Mira dignatio, &
vere magna dilectio charita-
tis. Quis enim? Quibus? De
quo? Quid mandavit? Studio-
se consideremus, fratres, dili-

C gen.

genter commendemus memoriae hoc tam grande mandatum. Quis enim mandavit? Cujus sunt Angeli? Cujus mandatis obtemperant? Cujus obediunt voluntati? Nempe Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus vijs tuis. Nec cunctantur, quin etiam in manibus tollant te. Summa ergo majestas mandavit Angelis, & Angelis suis mandavit. Illis utique sublimibus, tam beatis, quam proximis sibi coherentibus, & verè domesticis mandavit de te. Tu quis es? Quid est homo, quod memor es ejus? Aut filius hominis: quoniam reputas eum? Quasi verò non sit homo putredo, & filius hominis vermis. Sed quid putas mandavit de te? Ut custodiant te.

℞. Vivit ipse Dominus: * Quoniam custodivit me Angelus ejus, & hinc euntem, & ibi commemorantem, & inde huc revertentem. ℥. Et non permisit me Dominus ancillam suam coinquinari. Quoniam.

Lectio v.

Quàntam tibi debet hoc verbum inferre reverentiam, a ferre devotionem, conferre fiduciam! Reverentiam pro præsentia; devotionem pro benevolentia; fiduciam pro custodia. Cautè ambula, ut videlicet, cui adsunt Angeli, sicut eis mandatum est, in omnibus vijs tuis. In quovis diversorio, in quovis angulo Angelo tuo reverentiam habe. Tu ne audeas, illo præsente, quod, videntem me, non auderes? An præsentem esse dubitas, quem non vides? Quid si audires? Quid si tangeres? Quid si olfaceres? Vide, quia non solo visu, rerum præsentia comprobetur.

℞. Angelus Domini descendit cum Azaria, & socijs ejus in fornacem, & excussit flammam ignis de fornace: * Et non tetigit eos omnino ignis, neque contristavit.

℥. Benedictus Deus eorum, qui misit Angelum suum, & eruit servos suos, qui crediderunt in eum. Et non.

Lec-

IN ipso itaque, fratres affectuosè diligamus Angelos ejus, tamquam futuros aliquando cohæredes nostros, interim verò actores, & tutores à Patre positos, & præpositos nobis. Quid sub tantis custodibus timeamus? Nec superari, nec seduci, minus autem seducere possunt, qui custodiunt nos in omnibus vijs nostris: fideles sunt, prudentes sunt, potentes sunt, quid trepidamus? Tantum sequamur eos, adhæreamus eis, & in protectione Dei coeli commoremur. Quoties ergo gravissima cernitur urgere tentatio, & tribulatio vehemens imminere, invoca custodem tuum, ductorem tuum, adiutorem tuum in oportunitatibus, in tribulatione: inclama eum, & dic, Domine, salva nos, perimus.

Psalmus. In omni tribulatione eorum non est tribulatus: * Et Angelus faciei ejus salvavit eos. *Psalmus.* In dilectione sua, & indulgentia sua ipse redemit

eos, & portavit eos, & elevavit eos cunctis diebus sæculi. Et Angelus. Gloria. Et Angelus.

In 3. Noct. Antip.

Misit Dominus Angelum suum, qui percussit omnem virum robustum, & bellatorem, & principem exercitus Regis Assyriorum.

Psalmus. 95.

Cantate Domino canticum novum: * cantate Domino omnis terra.

Cantate Domino; & benedicite nomini ejus: * annunciate de die in diem salutare ejus.

Annunciate inter Gentes gloriam ejus: * in omnibus populis mirabilia ejus.

Quoniam magnus Dominus, & laudabilis nimis: * terribilis est super omnes Deos.

Quoniam omnes dij Gentium daemonia: * Dominus autem coelos fecit.

Confessio, & pulchritudo in conspectu ejus: * sanctimonia, & magnificentia in sanctificatione ejus.

C2

Af.

Afferte Domino patriæ
Gentium, afferte Domino
gloriam, & honorem: *
afferte Domino gloriam no-
mini ejus.

Tollite hostias, & introi-
te in atria ejus: * adorete Do-
minum in atrio sancto ejus.

Commoveatur à facie
ejus universa terra: * dici-
te in Gentibus, quia Do-
minus regnavit.

Etenim correxit orbem
terræ, qui non commove-
bitur: * judicavit populos
in æquitate.

Lætentur coeli, & exul-
tet terra, commoveatur ma-
re, & plenitudo ejus: * gau-
debunt campi, & omnia,
quæ in eis sunt.

Tunc exultabunt omnia
ligna sylvarum à facie Do-
mini, quia venit: * quoniam
venit judicare terram.

Judicabit orbem terræ in
æquitate: * & populos in ve-
ritate sua.

Añã. Misit Dominus An-
gelum suum, qui percussit
omnem virum robustum, &
bellatorem, & principem

exercitus Regis Assyriorum.

Añã. Adorate Dominum
omnes Angeli ejus: audivit,
& lætata est Sion.

Psalmus 96.

Dominus regnavit, exul-
tet terra: * lætentur
insulæ multæ.

Nubes, & caligo in circui-
tu ejus: * justitia, & judicium
correctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præce-
det, * & inflamavit in circui-
tu inimicos ejus.

Illuxerunt fulgura ejus
orbi terræ: * vidit, & com-
mota est terra.

Montes, sicut cera fluxe-
runt à facie Domini: * à fa-
cie Domini omnis terra.

Annuntiaverunt coeli jus-
titiâ ejus: * & viderunt om-
nes populi gloriam ejus.

Confundantur omnes, qui
adorant sculptilia: * & qui glo-
riantur in simulacris suis.

Adorate eum omnes An-
geli ejus: * audivit, & læ-
tata est Sion.

Et exultaverunt filii Judæ, *
propter judicia tua, Domine.
Quoniam tu Dominus al-

missimus super omnem terram : * nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dominum, odite malum : * custodit Dominus animas sanctorum suorum de manu peccatoris liberabit eos.

Lux orta est justo : * & reletis corde lætitia.

Lætamini justi in Domino : * & confitemini memorie sanctificationis ejus.

Añã. Adorate Dominum omnes Angeli ejus : audivit, & lætata est Sion.

Añã. Benedicite Domino omnes Angeli ejus, potentes virtute ; facientes verbum illius, ad audiendam vocem sermonum ejus.

Psalmus 102.

Benedic anima mea Domino : * & omnia, que intra me sunt nomini sancto ejus.

Benedic anima mea Domino : * & noli oblivisci omnes retributiones ejus.

Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis : * qui sanat omnes infirmitates tuas.

Qui redimit de interitu vitam tuam : * qui coronat te in misericordia, & miserationibus.

Qui replet in bonis desiderium tuum : * renovabitur ut aquilæ juvenus tua.

Faciens misericordias Dominus : * & judicium omnibus injuriam patientibus.

Notas fecit vias suas Moysi, * filijs Israel voluntates suas.

Miserator, & misericors Dominus : * longanimis, & multum misericors.

Non in perpetuum irascetur : * neque in æternum comminabitur.

Non secundum peccata nostra fecit nobis : * neque secundum iniquitates nostras retribuit nobis.

Quoniam secundum altitudinem cœli à terra : * corroboravit misericordiam suam super timentes se.

Quantum distat ortus ab occidente : * longè fecit à nobis iniquitates nostras.

Quomodo miseretur pater filiorum, misertus est Dominus timentibus se.

quo-

quoniam ipse cognovit figmentum nostrum.

Recordatus est, quoniam pulvis sumus: * homo sicut foenum dies ejus, tamquam flos agri sic effloret.

Quoniam spiritus pertransivit in illo, & non subsistet: * & non cognoscet amplius locum suum.

Misericordia autem Domini ab eterno: * & usque in eternum super timentes eum.

Et justitia illius in filios filiorum, * his, qui servant testamentum ejus.

Et memores sunt mandatorum ipsius: * ad faciendum ea.

Dominus in caelo paravit sedem suam: * & regnum ipsius omnibus dominabitur.

Benedicite Domino omnes Angeli ejus: * potentes virtute, facientes verbum illius, ad audiendam vocem sermonum ejus.

Benedicite Domino omnes virtutes ejus: * ministri ejus, qui facitis voluntatem ejus.

Benedicite Domino omnia opera ejus: * in omni loco dominationis ejus, benedic

anima mea Domino.

Añã. Benedicite Domino omnes Angeli ejus, potentes virtute; facientes verbum illius, ad audiendam vocem sermonum ejus.

✠. In conspectu Angelorum psallam tibi Deus meus.

Re. Adorabo ad templum sanctum tuum: & confitebor nomini tuo.

Lectio Sancti Evangelij secundum Matthæum.

Lect. vii. Cap. 18.

IN illo tempore: Accesserunt discipuli ad Jesum dicentes: quis putas major est in regno caelorum? Et reliqua.

Homilia S. Hilarij Episcopi.

Comm. in Mat. cant. 18.

Humilitas passionis scandalum mundo est. In hoc enim maximè ignorantia detinetur humana, quod sub deformitate crucis, æternæ gloriæ Dominum noluit accipere. Et quid mundo tam periculosum, quàm non recepisse Christum? Verumtamen sub hominis nuncupa-

tio.

tionē auctorem scandali huius Judaicum populum designat ; per quem omne hoc mundo periculum comparatur, ut Christum in passione abnegent, quem lex, & Prophetæ passibilem prædicaverunt. Ideo enim necesse esse, ait, venire scandala: quia ad Sacramentum reddeñde nobis eternitatis, omnis in eo passionis humilitas esset explenda.

R. Machabæus, & qui cum eo erant, cognoverunt expugnari præsidia: * Cum fletu, & lachrymis rogabant Dominum, & omnis turba simul, ut bonum Angelum mitteret ad salutem Israel.

V. Cum pariter prompto animo procederent Jerosolymis, apparuit præcedens eos eques in veste cándida. Cum fletu.

Benedict. Quorum festum.
Lectio viii.

Videte ne contemnatis unum de pusilis istis, qui credunt in me. Aptissimum vinculum mutui amoris imposuit, ad eos præcipuè,

qui verè in Domino credidissent. Pusillorum enim Angeli quotidie Deum vident: quia Filius hominis venit salvare, quæ perdita sunt. Ergo, & Filius hominis salvat, & Deum Angeli vident, & Angeli pusillorum præsunt fidelium orationibus. Præesse Angelos absoluta auctoritas est Salvatorum igitur per Christum orationes Angelis quotidie Deo offerunt. Ergo periculose ille contemnitur, cujus desideria, & postulationes ad æternum, & invisibilem Deum ambitioso Angelorum famulatu, ac ministerio pervehuntur.

R. Tu Domine, qui misisti Angelum tuum sub Ezechia rege Judà, & interfecisti de castris Senacherib, centum octoginta quinque millia: * Et nunc dominator coelorum mitte Angelum tuum bonum ante nos in timore, & tremore magnitudinis brachij tui.

V. Ut metuant, qui cum blasphemia veniunt adversus sanctum populum tuum. Et nunc. Gloria. Et nunc.

Si

Si hoc festum venit in Quadrag. ix. Lect. leg. de Homil. Fer. occurr. & de ea fit com.

Lectio ix.

ATque, ut ingentem esse in coelis lætitiã redditu humanæ salutis ostenderet, comparationis posuit exemplum ejus, qui oves nonaginta novem in montibus reliquisset, & errantem unam requisisset, qua inventa, plus gaudij sit, quam habebatur in nonaginta novem conservatione lætitię. Ovis una, homo intelligendus est, & sub homine uno universitas sentienda est. Sed in unius Adæ errore omne hominum genus aberravit. Ergo nonaginta novem non errantes multitudo Angelorum cœlestium opprimenda est, quibus in coelo est lætitiã, & cura salutis humanæ. Igitur, & quærens hominem, Christus est, & nonaginta novem relictis, cœlestis glorię, multitudo est, cui cum maximo gaudio errans homo in Domini corpore est relatus. Te Deum.

AD LAUDES, ET PER

Horas, Antiphona.

Angelis suis Deus mandavit de te, ut custodiant te in omnibus vijs tuis.

Psalm. Dominus regnavit, cum reliq. de Dominica.

Añã. Laudemus Dominum, quem laudant Angeli, quem Cherubim, & Seraphim, Sanctus, Sanctus, Sanctus proclamant.

Añã. Angeli eorum semper vident faciem Patris mei, qui est in cœlis.

Añã. Benedictus Deus, qui misit Angelum suum, & eruit servos suos, qui crediderunt in eum.

Añã. Laudate Deum omnes Angeli ejus, laudate eum omnes virtutes ejus.

Capitulum Exod. 23.

Ecce ego mittam Angelum meum, qui præcedat te, & custodiat in via, & introducat in locum, quem paravi: observa eum, & audi vocem ejus.

Hymn

Hymnus.

ORbis patrator optimè,
Qui, quidquid est potentia
Magna creasti, nec regis
Minore providentia.

Addesto supplicantium
Tibi reorum coetui;
Lucisque crepusculum
Lucem novam da mentibus.

Tuusque nobis Angelus
Signatus ad custodiam.
Hic adsit: à contagio
Qui criminum nos protegat.

Serpentis nobis æmuli
Calumnias exterminet,
Ne rete fraudulentæ
Incauta nectar pectora.

Metum repellat hostium
Nostris procul de finibus:
Pacem procuret civium,
Fugetque pestilentiam.

Deo Patri sit gloria,
Qui, quos redemit Filius,
Et Sanctus unxit Spiritus,
Per Angelos custodiat.

Amen.

Ÿ. In conspectu Angelorum
psallam tibi Deus meus.

℞. Adorabo ad templum
sanctum tuum, & confitebor
nomini tuo.

Ad Benedictus Añã.

Reversus est Angelus, qui
loquebatur in me, & sus-
citavit me, quasi virum, qui
suscitatur à somno suo.

Oratio.

DEus, qui ineffabili provi-
dentia Sanctos Angelos
tuos ad nostram custodiam
mittere dignaris: largire sup-
plicibus tuis, & eorum semper
protectione defendi, & eterna
societate gaudere. Per Dó-
minum.

Ad Tertiam. Añã. Laude-
mus Dominum.

Cap. Ecce ego, ut supra.

℞. brev. Stetit Angelus, *
Juxta aram templi. Stetit. Ÿ.
Habens thuribulum aureum
in manu sua. Juxta. Gloria
Patri. Stetit.

Ÿ. Ascendit fumus aróma-
tum in conspectu Domini.
℞. De manu Angeli.

Ad Sext. Añã. Angeli eorum
Cap. Exod. 23.

NEC contemnendum pu-
tes: quia non dimittet
cum peccaveris, & est no-
men meum in illo.

℞. brev. Ascendit fumus

Daro.

aromatatum : * In conspectu Domini. Ascendit.

✠. De manu Angeli. In conspectu. Gloria Patri. Ascendit.

✠. In conspectu Angelorum psallam tibi Deus meus.

✠. Adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo.

Ad Nonam. Añā. Laudate Deum.

Cap. Exod. 23.

Quod si audieris vocem ejus, & feceris omnia, quæ loquor, inimicus ero inimicis tuis, & affligam affligentes te, præcedetque te Angelus meus.

✠. brev. In conspectu Angelorum: * Psallam tibi, Deus meus. In conspectu.

✠. Adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo. Psallam. Gloria Patri. In conspectu.

✠. Adorate Deum.

✠. Omnes Angeli ejus.

In secund. Vesp. Añā. Angelis suis, cum reliq. de Laud.

Psalm. Dixit Dominus cum reliq. de Dominica, et loco ultim. Psalm. Confitebor tibi

Domine in toto corde meo: quoniam, ut in Vesp. fer. 6.

Capitulum, Hymn. & ✠. ut supra in primis Vesp.

Ad Magn. Añā.

Sancti Angeli Custodes nostri, defendite nos in prælio, ut non pereamus in tremendo judicio.

Miss. ut in die 2. Octobr.

Tractus: ut in votiv. Angelor.

Deinde fit com. seq. & fer. si occurrat in Quadrages.

Die VIII. Martij.

S. Veremundi Abbat. Regalis Monasterij Hirachens. dup. min. pro utroq. Clero in toto Regno Navarra.

¶ Intra Regn. Lect. 2. Noct. prop. seq. In 3. Noct. Ecce nos reliquimus. Miss. Os justi. pro Abbat. Orat. Intercesio.

¶ Extra Regn. 2. Noct. Deridetur. de cñi Abbat. 2. loco. reliq. ut supra.

IN II. NOCTURNO

Lectio iv.

Veremundus natione Navarrus, clarissimis ortu parentibus, ex vico Villatorta, vel ut alijs placet, ab Areillano, ad radices montis

Jur-

Juræ à Stella Civitate duorum ferè passuum millibus distantis, parvulus adhuc, relicta domo, rebusque patrijs, Deo militaturus, Monasterium Hirachense Ordinis Sancti Benedicti, sub disciplina Munij Abbatis, ingressus est: ubi mirum dictu, quanta morum integritate, quanta virtutum perfectione, vel in ipsa pueritia, reliquos sui temporis superabat. Cilicio, jejunijs, vigilijs, & orationibus, domabat corpus, ne gravaret animam. Cæterum, cum in dies semper iret de virtute in virtutem, in mortui Abbatis, avunculi sui, locum sufficitur.

R. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seducto-ribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam.

Y. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei: Et dedit illi, &c.

Lectio v.

Pastor electus, non mores mutavit, sed & cæcos, & se ipsum, virtutibus

quotidiè superabat. Quod miraculorum signa frequenter manifestabant; sive, dum futura prædicit; sive, dum mes- ses Monasterij, in area arden-tes, oratione sola extinguit; sive, dum latrones, greges, & armenta Monasterij depræ- dantes, permanere immobiles facit; sive, dum doemones à corporibus obsessis relegat; sive, dum cæcos illuminat, & infirmos sanat; sive denique, dum pluvias, & alia postula- ta à populo, à Deo impetrat.

Præter cætera tamen in pau- peres, & alios fideles, munifi- centissimus fuit: quamobrem mira, & stupenda, per ipsum operatus est Dominus. Con- tigit enim (inter alia multa) ut ingens fames totum Reg- num Navarrae depopularetur: qua miserabili plaga coacti multi ad Sanctum virum elee- mosynam petituri conflue- bant. Ingravescente verò in dies fame, multitudo circiter trium hominum millium con- venit: verum, cum domi non esset, unde tanta multitudo reficeretur, ingens clamor, &

ululatus oritur ; nam fame confectis vix erant vires quam eundi : quare periclitandum erat, nisi à Patre subveniretur.

℞. Amavit eum Dominus, & ornavit eum. Stolanı glorię induit eum: * Et ad portas Paradisi coronavit eum.

℣. Induit eum Dominus loricaı fidei, & ornavit eum. Et ad portas Paradisi, &c.

Lectio vi.

Quod mirandum spectaculum vehementer dolens, accessit ad Altare sacrum peracturus : & ecce, dum ad illum locum deventū esset, in quo Sacerdos orat pro populo, & lachrymis à Deo postularet auxilium, columba alba, de coelo descendens, super singulorum capita, quasi illos tangens, volitabat ; atque mox, cunctis videntibus, in coelum rediit. Quo tantum virium, tantamque saturitatem unusquisque sensit, ac si splendidissimis, & variis cibus esset refectus. Qua de re Deo gratias exhibentes læti redierunt ad pro-

pria. His igitur, & alijs miraculis Monasterium, quod satis illustre tota Hispania Veremundus accepit, insignis fama sanctitatis reddidit augustius. Felici tandem resolutus morte, migravit ad Christum, anno Domini millesimo nonagesimo secundo, octavo Idus Martij, cum Monasterium Hirachense rexisset quadraginta, & amplius annis.

℞. Iste homo perfecit omnia, quæ locutus est ei Deus, & dixit ad eum : Ingredere in requiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex omnibus gentibus.

℣. Iste est, qui contempsit vitam mundi, & pervenit ad celestia regna. Quia te vidi. Gloria Patri. Quia te vidi, &c.

IN III. NOCTURNO.

Homil. in Evang. Ecce nos reliquimus, &c. *de communi Abbat.* Si venerit in Quadrages. Nona lectio erit de Homilia feriæ, & comm. istius ad Laudes.

Missa : Os Justi. *de communi Abbat. cum commem.*

*feriæ, & in fine Evangelium
istius, si venerit in Quadrag.*

*In secundis Vesp. à Capit.
de seq. festo Sanctæ Franciscę
Romanę Vid. cum commem.
S. Veremundi, & fer.*

Die XV. Martij.

*S. Raymundi Abbat. Regalis
Monasterij S. Marię de Fitero,
& Fundatoris Ordinis de Ca-
latrava, dup. min. pro utroq.
Clero Regn. Navarra.*

*In primis Vesp. à Capit. fit
de eo, de communi Confesor.
non Pontificum præ. sequen-
tia. In hymno mutatur ter-
tius versus, & dicitur Hac
die lætus meruit supremos
laudis honores, cum commem.
S. Florentinæ Virg. & feriæ.*

ORATIO.

DEus, qui Beato Raymun-
do Abbati præliari præ-
lia tua, & fidei inimicos supe-
rare dedisti, concede, ut ejus
nos intercesione muniti ab
hostibus mentis, & corporis,
liberemur. Per Dominum nos-
trum, &c. *Et fit commem. fer.*

Lect. I. Noct. Beatus vir

de 2. loco Confes. non Pontif.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

RAymundus, Canónicus
Ecclesię Turiasonensis
in Regno Aragoniæ, quo Di-
vina, procul à mundi strepitu,
liberius comtemplaretur, su-
perno spiritu afflante, in so-
litudinem se recepit. Dein-
de, cum Cisterciensium Mo-
nachorum fama undequaque
diffunderetur, illud amplexus
est Institutum, ac, longè, la-
teque evulgata ejus vitę san-
ctimonia Abbas Monasterij
Beatę Marię de Fitero cons-
titutus est. Postquam verbo,
& exemplo ad omne opus
pietatis suos induxisset, co-
piosum exercitum Fidelium
collegit, Castrum de Turrun-
gen, & Calatravam à Mauris
tuendam, de manu Sanctij
Castellellæ Regis suscepit: ac
peritia rei militaris mirabili-
ter pollens, Saracenos fugavit,
multasque urbes expugnavit.
Novo, & usque ad ea tem-
pora inaudito exemplo Ray-
mundus Monachatus Militiam

con-

conjunxit. Ordinem Militarem de Calatrava nuncupatum, & in tota Europa celeberrimum, ac à pluribus Summis Pontificibus approbatum, instituit, sub regula, legibus, & visitatione Cisterciensium: ex quo alij Ordines Militares, de Alcantara, de Christo, de Avibus, de Montesia, de Monte-franco, de Monte-gaudio, & de Truxillo, eidem Religioni Cisterciensi subiecti prodierunt.

Be. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam.

Ps. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Et dedit, &c.

Lectio v.

HÆC fuere prima semina Inclytę militię, sub qua tot viri, tot Principes, tot Duces, tot etiam alię Religiosę militiae profiterentur. Hujus novi Ordinis milites quandiu à prælio abstinebant, adamusim observabant victum, vestitum, psalmodiam, contem-

plationem, opus manuum, silentium, vigiliisque, ac denique mutuam quotidianorum defectuum proclamationem, ut nihil minus à Monachis efficerent. Hinc præceptum est communi assensu, & deliberatione Capituli Generalis Cisterciensis, ut illius Ordinis milites essent filij Monasterij Morimundi; utque Abbas, & domus eadem, in eos jus illud filiationis haberet, quale in Morimundo noscitur habere Cistercium. Eisdem militię Beatus Raymundus ultra ipsam Calatravę arcem, & oppidum, plura alia loca, & castra acquisivit.

Be. Amavit eum Dominus, & ornavit eum: stollam glorię induit eum: * Et ad portas paradisi coronavit eum.

Ps. Induit eum Dominus lorica[m] fidei, & ornavit eum. Et ad portas Paradisi, &c.

Lectio vi.

TAm dem vir sanctus utriusque militiae, Coelestis, & terrenę, supremus ductor, post multas victorias partas de Saraccenis, plures de

Doc-

Doemone, post captiuitas ga-
 leas orbi inductas, cunctis fi-
 dei inimicis formidabiles, post
 homines aptatos utriusque
 armis, qui, & ad sonitum Buc-
 cinæ leones, & ad Tympani
 ictum agnos, illud in prælio,
 hoc in claustris, imitarentur,
 plenus dierum, & virtutum,
 anno salutis millesimo, cen-
 tesimo, sexagesimo tertio, &
 sexto regiminis Ordinis à se
 inchoati, animam emisit, mul-
 tis post mortem miraculis il-
 lustris. Sacræ ejus corporis
 exuvia Toletum translatae in
 Monasterio Montis Sion, au-
 thoritate Pauli Papæ Secundi,
 litteris datis die decima quin-
 ta mensis Martij anno mille-
 simo quadringentesimo sexa-
 gesimo octavo, super Altaris
 Aram ad Epistolæ cornu de-
 center collocatae fuerunt, ad-
 ditis à Summo Pontifice In-
 dulgentijs ijs, qui eum locum
 devote visitaverint.

Be. Iste homo perfecit om-
 nia, quæ locutus est ei Deus,
 & dixit ad eum : ingredi
 in requiem meam: * quia te
 vidi juxta coram me ex om-

nibus gentibus.
 ¶. Iste est, qui contempsit
 vitam mundi, & pervenit ad
 Coelestia regna. Quia te, &c.
 Gloria Patri, &c. Quia te, &c.

IN III. NOCTURNO.
 Lectio Sancti Evangelij secun-
 dum Lucam. Cap. 3.
 Lectio vii.

IN illo tempore : dicebat
 Joannes ad turbas, quæ
 exhibant, ut baptizarentur ab
 ipso : Genimina viperarum,
 quis ostendit vobis fugere à
 ventura ira? Et reliqua.

*Homilia Sancti Bernardi
 Abbatis in exortatione ad
 milites Templi.*

SI percutere in gladio om-
 nino fas non est Chris-
 tiano, cur ergo præco Salva-
 toris contentos fore suis sti-
 pendijs Militibus indixit, &
 non potius omnem eis Mili-
 tiam interdixit? Sed secure
 dissipentur gentes, quæ bella
 volunt, & abscindantur, qui
 nos conturbant. Exeratur gla-
 dius uterque Fidelium in cer-
 vices inimicorum, ad des-
 truendam omnem altitudinem

extollentem se adversus scientiam Dei, quæ est Christianorum fides; ne quando dicant gentes: ubi est Deus eorum? Porro imminente bello, intus fide, foris ferro, non auro se muniant, quatenus armati, & non ornati, hostibus metum incutiant, non provocent avaritiam. Deinde non turbulenti, aut impetiosi, & quasi ex levitate præcipites, sed consulte, atque cum omni cautela, & providentia, se ipsos ordinantes, & disponentes in aciem, juxta quod de Patribus scriptum est: Veri propecto Israelitæ procedunt ad bella pacifici.

β. Iste est, qui ante Deum magnas virtutes operatus est, & de omni corde suo laudavit Dominum: * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum.

γ. Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, abstinens se ab omni malo, permanens in innocencia sua. Ipse intercedat pro peccatis, &c.

Lectio viij.

AT verò, ubi ventum

fuerit ad certamen, tum demum pristina lenitate postposita, tamquam si dicerent: Nonne, qui oderunt te, Domine, oderam, & super inimicos tuos tabescebam? Irruunt in adversarios, hostes velut oves reputant, nequaquam, etsi paucissimi, vel servam barbariem, vel numerosam multitudinem formidantes. Noverunt siquidem, non de suis præsumere viribus; sed de virtute Domini Sabaoth sperare victoriam, cui nimirum facile esse confidunt, juxta sententiam Machabæi: concludi multos in manu paucorum; & non esse differentiam in conspectu Dei coeli, liberare in multis, & in paucis, quia non in multitudine exercitus est victoria belli, sed de coelo fortitudo est. Ita denique miro quodam, ac singulari modo cernuntur, & agnis mitiores, & leonibus ferociores, ut pene dubitem, quid potius censeam appellandos, Monachos videlicet, an milites, nisi quod utrumque forsitan congruentius nominarim,

rim, quibus neutrum deesse cognoscitur, nec Monachi mansuetudo, nec militis fortitudo. De qua quid dicendum, nisi quod à domino factum est istud, & est mirabile in oculis nostris? Tales sibi elegit Deus, & collegit à finibus terræ Ministros ex fortissimis Israel, qui verè lectulum Salomonis vigilanter, fideliterque custodiant omnes tenentes gladios, & ad bella doctissimi.

Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris: * Et vos similes hominibus expectantibus Dominum suum, quando revertatur à nuptijs.

✠. Vigilate ergo, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et vos similes, &c. Gloria Patri, &c. Et vos similes.

Nona lect. dicit. de Homil. occurrenti. Quod si contigerit hoc festum transferri extra Quadrage. nona lect. dividitur ab illis verbis: Ita denique. In laud. fit commemor. fer. Missa dicitur Os Justi de

communi Abbatum præ. sequentia.

ORATIO.

Deus, qui Beato Raymundo Abbati præliari prælia tua, & fidei inimicos superare dedisti, concede, ut ejus nos intercessione muniti ab hostibus mentis, & corporis liberemur. Per Dominum nostrum, &c.

✠ *Sequentia Sancti Evangelij secundum Lucam. Cap. 3.*

In illo tempore: Dicebat Joannes ad turbas, quæ exhibant, ut baptizarentur ab ipso: Genimina viperarum, quis ostendit vobis fugere à ventura ira? Facite ergo fructus dignos poenitentiae, & ne coeperitis dicere: Patrem habemus Abraham. Dico enim vobis, quia potens est Deus de lapidibus istis suscitare filios Abraham: jam enim securis ad radicem arborum posita est. Omnis ergo arbor non faciens fructum bonum excidetur, & in ignem mittetur. Et interrogabant eum milites, dicentes: quid faciemus nos? Et ait illis: neminem concu-

E tia-

tiatis, neque calumniam faciatis, & contenti estote stipendijs vestris.

Cetera ut in dicto comm. Abbatum.

APRILIS.

Fer. 3. post oct. Pasch. In Dedicatione Eccles. Cathed. Pompel. Dup. 1. clas. in tota Dioces. In Civit. cum Octav. Et extra eam sine Octava. Omnia de commun. Dedicat. Eccles. cum Allel. in fine Invitat. Añ. v. G. B. G. Psalm. Nocturn. dic. sub prima Añ.

MAJUS.

Die IX. Maij.

S. Gregorij Ostiensis Ep. & Conf. dup. in tot. Dioc. Lect. 1. Noct. de Script. 2. & 3. Noct. de cñi 1. loco. Miss. Statuit.

Die X. Maij.

S. Martini Loynaz M. Dup. in Dioc. Lect. 1. Noct. de script. In secundo Noctur. Sermo Sanct. Ambrosij, Dignum, & congruum, de comm. Mart. temp. Pasch. de primo loc. In 3. Noct. Hom. Ego sum vitis vera, de eodem commun. nona lect. G. com. Ss. Gordiani, G. c. Mart. eorum Añ. in

Laud. de 1. Vesp. ejusd. com.

ORATIO.

Praesta, quæsumus, Omnipotens Deus: ut qui Beati Martini Martyris tui, &c.

Si hoc festum venerit in fer. 3. Rog. vel Vig. Ascens. Lect.

1. Noct. Franes, debitores sumus, ut in comm. plurim. Martyr. extra temp. Pasch.

Si autem venerit in Vigil. Pentec. vel in ipsa die, transfertur post ejus oct. Et tunc

omnia de com. unius Mart. extra temp. Pasch. Lect. 1.

Noct. de script. In secundo Noct. sermo Sanct. August.

Ep. Triumphalis, &c. In 3. Noct. Homil. S. Gregor. Pap.

Si quis vult. de communi de secundo loco.

Fer. III. post Fest. Ss. Trinit.

In festo Reliquiar. Ecclesie Cathed. Pomp. Dup. in tot. Dioces. ex conces. Sixti V.

Omnia de communi plurimor. Martyrum.

In primo Noct. Lect. de script. in secundo Noct. Nemo est, qui nesciat, de com.

muni plur. Mart. In tertio Noct. Evang. Descendens Je-

sus

sus de monte, de eodem com.

ORATIO.

Propitiare, quæsumus Domine, nobis famulis tuis per Sanctorum tuorum, quorum reliquæ in hac (vel illa) continentur Ecclesia, merita gloriosa; ut eorum pia intercessione ab omnibus semper protegatur adversis. Per Dominum.

*In alijs Eccles. præter Cathedral. non dicitur in Oratio-
ne, in hac, sed in illa.*

JUNIUS.

Die XIV. Junij.

Festum S. Exuperij Ep.

*Conf. Dup. Omnia ut in
communi Confes. Pontif. Ora-
tio. Da quæsumus.*

Lect. primi Noct. de scrip.

*In secundo, & tertio Noct.
de commun. de primo loco.*

JULIUS.

Die VII. Julij.

In Festo S. Firmini Ep. &

Mart. & Patron. Diæc. &

Regni, Dup. i. clas. cum Oct.

Omnia de communi unius

Martyr.

ORATIO.

DEus, qui per fidei præconium, & passionis agonem Beatum Firminum Episcopum, & Martyrem immortalitatis laurea coronasti: concede propitius; ut cujus celebramus triumphum, assequamur, & præmium. Per Dominum.

*Lect. i. Noct. A Mileto,
ut in communi unius Mart.*

In 2. Noct. Lect. iv.

Firminus Pompelone nobilibus parentibus Firmo, & Eugenia natus, una cum illis à Beato Saturnino Episcopo Tolosano baptizatus est, à quo & Honesto Presbytero, ut Christiana Religione imbueretur, traditus, tantum in ea profecit, ut Regiones circumquaque Evangelicis documentis, & vitæ sanctitate illustraret. Episcopus Pompelonensis creatus, terrenis facultatibus in pauperes erogatis, ad munus Apostolicum se accingens, cum intelligeret per universam Galiam inferri sævam Christianis persecutionem,

E2

Pom-

Pompelone discedens, multas Galliarum Urbes perlustravit, atque ab Idolorum cultu innumeram multitudinem Aggenensium, & Andegavensium ad Christi fidem convertit; Domino ejus doctrinam multis miraculis confirmante.

℞. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam.

℥. Descenditque cum illo in foveam, & in vinculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio v.

INde Bellovacum petens cum pro stirpanda idolatriæ superstitione plurimum laboraret à Valerio Præsidente comprehensus, & flagellis usque ad necem cæsus, in carcerem conjectus est. Sergio autem Valerij successoris reservatus, eo loco in ediam, & squallorem diu patienter tulit: sed vi à Populo liberatus in ea Civitate diutius prædicavit. Ecclesiam in honorem Protomartyris Stephani, aliasque nonnullas construxit. Inde

Ambianum perrexit, ubi quadraginta dierum spatio, multis editis miraculis, tria hominum millia ad Christi fidem convertit, Sacroque Baptismate abluit. Porro Sebastianus, & Longinus Præsides, cum certò scirent Firmini prædicatione multas suæ Provinciæ Urbes Idolis contemptis, Christum colere, Treveris Ambianum, quam celerrimè advenerunt: Et Firminum graviter objurgatum, quod contra Imperialia edicta novam Religionem induceret in carcerem detrudunt. At populi seditionem veriti, in tempestæ noctis silentio, eum capite plecti jusserunt septimo Kalendas Octobris.

℞. Desiderium animæ ejus tribuisti ei, Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. ℥. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

Lectio vi.

EJus Corpus Faustianus Senator, qui ab ipso Firmino fuerat lavacro Baptismatis

tis regeneratus, clam sepelivit: quod ibi latuit usque ad Theodoricum Regem, quo tempore Salvius Venerabilis Ambianensium Antistes assiduis precibus à Deo impetravit, (ingente super sepulchri locum lumine radiante, & ex eodem suavissimo odore ad vicina usque oppida flagrante) Sancti Martyris reliquias sibi revelari. In quarum translatione, elementa etiam ipsa visa sunt ei obsequium prestitisse, Nam Idibus Januarij, cum hiems esset horrida, subito omnes Regionis arbores, floribus, & foliis virentibus vestite, prata lilijs, ac rosis plena omnibus arridebant. Denique multi ægroti, & infirmi ob merita S. Firmini illa die integram sanitatem recuperarunt.

R. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. *Ÿ.* Cibavit illum Dominus pane vite, & intellectus: & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et coronam. Gloria Patri. Et coronam,

31
IN III. NOCTURNO.

Lectio S. Evangelij secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 12. d.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis; nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit: ipsum solum manet. Et reliqua.

Homil S. Augustini Episcopi. *Trat. 51. in Joan. sub med.*

Ipse Dominus Jesus erat granum mortificandum, & multiplicandum: mortificandum infidelitate Judeæorum, multiplicandum fide populorum. Jam verò exhortans ad passionis sue sectanda vestigia: Qui amat, inquit, animam suam, perdet eam. Quod duobus modis intelligi potest: Qui amat, perdet: id est, si amas, perdes. Si cupis vitam tenere in Christo, noli mortem timere pro Christo. Item alio modo: Qui amat animam suam, perdet eam: noli amare, ne perdas: noli amare, in hac vita, ne perdas in æterna vita.

R. Corona aurea super

ca-

caput ejus: * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. ¶ Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis, posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viii.

HOc autem quod posterius dixi, magis habere videtur Evangelicus sensus. Sequitur enim: Et qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. Ergo, quod supradictum est, qui amat (sub intelligitur in hoc mundo) ipse utique perdet: qui autem odit (utique in hoc mundo) in vitam æternam ipse custodit eam. Magna, & mira sententia, quemadmodum sit hominis in animam suam amor, ut pereat, odium, ne pereat. Si malè amaveris, tunc odisti: si benè oderis, tunc amasti. Felices, qui oderunt custodiendo, ne perdant amando.

¶ Hic est verè martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas judicium non timuit,

nec terrenæ dignitatis gloriam quæsivit, sed ad cœlestia regna pervenit. ¶ Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei. Qui. Gloria. Qui.

Lectio ix.

Sed vide ne tibi subrepat, ut te ipsum velis interimere, sic intelligendo, quod debes odisse in hoc mundo animam tuam. Hinc enim quidam maligni, atque perversi homines, & in seipsis crudeliores, & sceleratiores homicidæ, flammis se donant, aquis se præfocant, præcipitio se collidunt, & pereunt. Hoc Christus non docuit: imò etiam diabolo præcipitium suggerenti respondit: Redi retro satanas: scriptum est: Non tentabis Dominum Deum tuum. Retro autem dixit, significans qua morte clarificaturus erat Deum: Cum esses junior, cingebas te, & ambulabas, quo volebas, cum autem senueris, alter te cinget, & feret, quo tu non vis. Ubi satis expressit, non à se ip-

so, sed ab alio debere occi-
di, qui vestigia sequitur
Christi.

Quando hoc fest. venerit in
Sabbato, in secunda Vesper.
fit comm. S. Elisabeth, &
Dominicae occurrentis.

Dominica infra oct. S. Fir-
mini, quae est prima post
oct. Apostolor. Petri, & Pau-
li, fit de festo Coronae Do-
mini. Dup. mai. cuius of-
ficium fit, ut infra ponitur.

Et si in dicta Domi-
nica venerit octava S. Fir-
mini. Officium Coronae Do-
mini fit in Dominica sequent.
prima post octav. Sanct. Fir-
mini, quae erit die xxi Julij.

Die VIII. Julij. Secunda
die infra oct. S. Firmini, fit
officium de Sancta Elisa-
beth, ut in Breviar. sine
commemor. octav. In secund.
Vesp. fit comm. octav. S. Fir-
mini, si de illa die sequen-
ti sit agendum, non autem
si officium diei seq. recitan-
dum sit de alio.

Die IX. Julij. Tertia die
infra oct. de ea sem. cum com-
mem. octav. S. Elisabeth.

33
In primo Noct. Lect. de
scrip. occur.

In secundo Noct.
Sermo Sancti Augustini Episc.
Sermone 44. de Sanctis.

Lectio iv.

PATIENTER permittunt egro-
ti se à medicis secari, uti,
& varijs amaritudinum con-
fectionibus anxari, ut tem-
porali tandem restituantur sa-
nitati. Quanto magis Sanctus
Firminus longanimiter tolera-
vit omnem acerbitatem tor-
mentorum temporalium, ut
coronaretur in misericordia,
& miserationibus, & in bo-
nis saciaretur desiderium su-
um? In torculari itaque con-
culcari voluit, ut tamquam
uba matura in vinum defi-
ceret, & vinum malorum
granatorum dilecto suo pro-
pinaret, quo mentes religio-
sæ ebrietate sciunt viriliter
conculcare, & ad æterna
irretortis oculis anhelare.

Honestum fecit illum
Dominus, & custodivit eum
ab inimicis, & à seductori-
bus tutavit illum: * Et de-
dit illi claritatem æternam.

Ÿ.

Ꝙ. Descenditque.

Lectio v.

Qui ergo in tyrocinio suo mundanas contempsit divitias: qui corporales etiam refrenavit illecebras: qui in provectu militiæ suæ multas est perpessus injurias, in perfectione sacrificij, nihil sibi reservans, se ipsum obtulit holocaustum, bibens illum calicem pretiosum, quem sedens ad magnam mensam sacre lectionis, sibi prius ab invitatore suo viderat appositum. Cujus mors, quantumcumque videatur in conspectu reproborum despicabilis, in oculis tamen ejus est pretiosa, qui in sanctis suis est mirabilis. At ipse enim primò vocavit militem suum, ipse magnificavit, ipse justificavit, ipse dedit ei pugnare, ipse dedit, & vincere. Longè est dissimilis hæc militia mundanæ militiæ, in qua victores existimantur, qui quod malè desiderant, assequuntur: qui lætantur, cum malè fecerint, & exultant in rebus pessimis.

Ꝙ. Desiderium animæ ejus tribuisti ei Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. Ꝙ. Quoniam prevenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

Lectio vi.

IN Christiano ergo agone manifesta est pœna, occulta victoria, secundum quod ex persona martyrum clamat Psalmista: Da nobis auxilium de tribulatione: quia vana salus hominis. In Deo faciemus virtutem: tamquam si dicerent victoria nostra, gloria nostra intus est, non foris est: foris despecti, intus dilecti.

Ꝙ. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. Ꝙ. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus; & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et coronam. Gloria Patri. Et coronam.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundum Joannem.

Lectio

Lectio vii. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit: ipsum solum manet. Et reliqua.

De homilia S. Augustini Episc.

Quid sit ministrare Christo cui operi merces tanta proponitur, hoc potius debemus inquirere. Si enim hoc putaverimus esse Christo ministrare, ea quæ sunt corpori necessaria præparare, aut cenanti cibum coquere, vel apponere, vel poculum dare, poculumque miscere: fecerunt hoc illi, qui poterunt illum in corpore habere præsentem, sicut Martha, & Maria quando Lazarus unus erat ex discumbentibus. Sed eo modo, Christo etiam Judas perditus ministravit. Nam, & loculos ipse habebat: & quamvis ex eis, quæ mittebantur, sceleratissime furaretur, per illum tamen etiam necessaria parabantur.

¶ Corona aurea super ca-

put ejus: * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. ¶ Quoniam prevenisti eum in benedictionibus dulcedinis, posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viii.

Nullo modo igitur de hujusmodi ministro diceret Dominus: ubi sum ego, illic, & minister meus erit: & si quis mihi ministraverit honorificabit eum Pater meus: quoniam Judam talia ministrantem, reprobatum, potius quam honoratum, videmus. ¶ Hic est verè martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas judicum non timuit, nec terrenæ dignitatis gloriam quæsit sed ad Coelestia Regna pervenit. ¶ Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Lectio ix.

UT quid ergo alibi querimus, quid sit ministrare Christo, & non potius in istis ipsis verbis agnoscimus? Cum

F enim

enim dixit: si quis mihi ministrat, me sequatur; hoc intelligi voluit, ac si diceret; si quis me non sequitur, non mihi ministrat. Ministrant ergo Jesu Christo, qui non sua quærunt, sed quær Jesu Christi. Te Deum.

In secund. Vesp. à Cap. de Septem Fratibus, comm. oct. S. Firmini, & S. Elisabeth.

Die X. Julij. Quarta die infraoct. fit Offic. de Sept. Fratr. &c. ut in Brev. cum com. oct. S. Firmini, & S. Elisabeth.

Die XI. Julij.

Quinta die infraoct. de ea sem. cum com. oct. S. Elisabeth, & S. Pij P. & M.

In I. Noct. Lect. de script.

In secundo Noct.

Sermo S. Petri Chrysólogi. De Sancto Apollinari 128.

Lectio iv.

Meritò Sanctus Firminus, quia juxta mandatum Dei sui perdidit animam suam, eam invenit in vitam sempiternam. Beatus, qui ita cursum consumavit, fidem servavit, ut verè primus à credenti-

bus suo reperirètur in loco. Nec eum quisquam Confessoris vocabulo minorem credat esse, quam Martyrem quem Dei nutu quotidianum, & multiplicem reversum conspiciat ad agonem. Audi Paulum dicentem: quotidie morior: semel mori parum est eum qui potest Regi suo gloriosam sæpè de hostibus referre victoriam.

Be. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. *Ps.* Descenditque.

Lectio v.

NON tam mors, quam fides, & devotio martyrem facit: & sicut virtutis est in acie, in conflictu pro Regis amore succumbere; ita perfectæ virtutis est diù agere, & consummare certamina. Non ideo persecutus est martyr, quia non intulit mortem, sed probavit martyr, quia non elicuit fidem, injecit tela, quæ potuit, & omnia armorum suorum genera callidus

exc-

exegit inimicus : nec tamen fortissimi ductoris movere mentem potuit, aut temerare constantiam.

Re. Desiderium animæ ejus tribuisti ei, Domine : * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. V. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis : posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et.

Lectio vi.

Sed ut propugnatorem suum sibi Ecclesia sancta retineret, Christo vehementer occurrit, ut vincenti justitiæ reservaret coronam; & sibi belli tempore præliatoris sui præsentiam condonaret. Et quid plura, fratres? Egit, egit Ecclesia Sancta mater, ut nusquam à suo separaretur Antistite. Ecce vivit, ecce ut bonus Pastor suo medius assistit in gregè : nec unquam separatur spiritu, qui corpore præcessit ad tempus: extinctus est diabolus, persecutor occubuit, ecce regnat, & vivit, qui pro Rege suo desideravit occidi, qui vivit, & regnat Deus per

omnia sæculorum sæcula.

Re. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. V. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus, & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et coronam. Gloria Patri. Et coronam.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit: ipsum solum manet. Et reliqua.

De homilia S. Augustini Ep. Ex tract. 15. in Joann.

Minister est Christi usque ad illud opus magnæ charitatis, quod est animam suam pro fratribus ponere, hoc est enim, & pro Christo ponere: quia & hoc propter sua membra dicturus est, cum pro istis fecistis, pro me fecistis. De tali quippè opere etiam

se ministrum facere, & appellare dignatus est; ubi ait: sicut filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, & animam suam pro multis ponere. Hinc ergo est unusquisque minister Christi, unde est minister, & Christus. Sic ministrantem Christo, honorificabit Pater ejus honore illo magno, ut sit cum Filio ejus, nec unquam deficiat fidelitas ejus.

R. Corona aurea super caput ejus: * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis ꝑ. Quoniam præveneristi eum in benedictionibus dulcedinis, posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viii.

CUm ergo auditis, fratres, Dominum dicentem: ubi ego sum; illic, & minister meus erit: nolite tantummodò bonos Episcopos, & Clericos cogitare: etiam vos pro modulo vestro ministrare Christo bene vivendo, eleemosynas faciendo, nomen, doctrinamque ejus; quibus potueritis, prædicando; ut unusquisque

etiam Pater familias hoc nomine agnoscat paternum affectum suæ familiæ se debere. Pro Christo, & pro vita æterna suos omnes admoneat, doceat, hortetur, corripiat, impendat benevolentiam, exerceat disciplinam.

R. Hic est verè martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas judicum non timuit, nec terrenæ dignitatis gloriam quæsivit: sed ad cœlestia regna pervenit. ꝑ. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Nona lect. de S. Pio Pap. & Mart. ut in Breviar. Añs. pro ejus com. Iste sanctus, ut in primis Vesp.

Vesp. de S. Joann. Gualbert. Conf. cum com. octavar. & Ss. Naboris, &c. Mm.

Die XII. Julij. Sexta die infra oct. fit Offic. de S. Joann. Gualbert. Conf. dup. ut in Brev. cum com. octavar. & Ss. Naboris, &c. Mm. In secundis Vesp. com. S. Anacleti P. & Mart. & octavar.

Die

Die XIII. Julij. *Septima die infra oct. fit de S. Anacleto P. & Mart. sem. ut in Brev. com. oct. Aña. Iste Sanctus, & Gloria, & honore. & oct. S. Elisabeth.*

Vesp. de oct. S. Firmini ut in primis Vesp. festi. com. S. Anacleti, & oct.

Die XIV. Julij. *In die oct. S. Firmini Dup. omnia ut in die cum com. oct. S. Elisabeth.*

Lect. primi Noct. de script.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Joannis Chrysost.

De S. Ignatio tom. 5.

Lectio iv.

TEmpus animadvertite, fratres, quod dignitatem Episcopalem Beatus Firminus est assecutus: neque enim est eadem nunc, quæ tunc erat Ecclesiam gubernandi conditio: non æqualis est labor viam tritam, & planè paratam post multos ingredi viatores, atque eam, quæ nunc primo secanda est, quæque prærupta, & saxosa, ferisque plena, nec ullum adhuc viatorem admisit. Tunc autem quocumque quis

39
oculos verteret, ubique præcipitia, barathra, & bella, & pugnae, & pericula: Imperatores, & Reges, & Populi, & Civitates, & gentes, & domestici, & alieni credentibus insidias tendebat.

Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam.

†. Descenditque.

Lectio v.

Quemadmodum igitur gubernatorem admiramur, non quod vectores possint in portum incolumes ducere, cum mare tranquillum est, cumque navis fertur ventis secundis, sed cum insaniente pelago, ventisque sævientibus, qui in navi sunt inter se disentiunt, magna tempestate intus, & foris navigantes exagitant, navim tamen potest dirigere, & conservare: sic eos, qui tunc Ecclesiam regabant, multo magis, quam illos, qui eam in præsentem gubernant, suspicere debemus, & admirari, quando multa bella intus, & foris, quando fidei plan-

planta imbecilior erat adhuc,
& diligentia magis indigebat:
quando veluti modò genitus
infans Ecclesiæ, populus, mag-
nam providentiam, atque sa-
pientiam animæ, à qua nu-
triendus esset, postulabat.

R. Desiderium animæ ejus
tribuisti ei, Domine: * Et
voluntate labiorum ejus non
fraudasti eum. *V.* Quoniam
prevenisti eum in benedictio-
nibus dulcedinis: posuisti in
capite ejus coronam de lapide
pretioso. Et voluntate.

Lectio vi.

Verum ne totum tempus
in Episcopatus conside-
ratione collocantes ab ijs, quæ
ad eum uti martyrem spec-
tant, enarrandis excludamur,
age, ad illius certamina con-
tendamus. Versutus enim dia-
bolus, & ad struendas aptus
insidias, existimabat, si Pasto-
res sustulisset, & ovilia se fa-
cile direpturum. Sed, qui com-
prehendit astutos in eorum as-
rutia, ostendens Ecclesias suas
non ab hominibus gubernari,
sed eos, qui in ipsum credunt,

semper à se regi, id fieri per-
mittebat; ut cum cerneret,
rektoribus sublatis, non tamen
religionem deleri, nec verita-
tis prædicationem extingui,
sed potius augeri: ex rebus
ipsis, & ipse, & qui ei inservie-
bant, omnes intelligerent
Christianorum disciplinam
non ab hominibus pendere,
sed in coelis radices agere,
Deumque esse, qui ubique
Ecclesias tueretur.

R. Stola jucunditatis induit
eum Dominus: * Et coronam
pulchritudinis posuit super ca-
put ejus. *V.* Cibavit illum Do-
minus pane vite, & intellectus:
& aqua sapientiæ salutaris po-
tavit illum. Et. Gloria Patri.

In tertio Nocturno.

*Lectio S. Evangelij secundum
Joannem.*

Lectio vii. Cap. 12.

In illo tempore: Dixit Jesus
discipulis suis: Amen, amen
dico vobis; nisi granum fru-
menti cadens in terram mor-
tuum fuerit ipsum solum ma-
net. Et reliqua.

Homil. S. Joannis Chrysost.

Homil. 66. in Joann.

Dulcis præsens vita est, & multæ Plena voluptatis, non tamen omnibus, sed ijs tantum, qui illi sunt affixi. Quod si quis in coelum suspenderit, & quæ ibi præclara sunt, contemplatus fuerit, statim hanc contemnet, ac nullius prætij existimabit. Nam, & corporum pulchritudo, quo ad pulchrius non deprehenditur, in admiratione habetur: cum verò aliud præstantius appa-ruerit, illa prior despicitur. Quod si illam pulchritudinem, etiam nos intueri voluerimus, & coelestis regni speciem considerare, confestim nos hujus sæculi vinculis dissolvemus.

℞. Corona aurea super caput ejus: * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. ✕. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viii.

Vinculum namque est terrenarum rerum affectio:

ad cujus dissolutionem, ut nos induceret Christus, quid dicat attende: Qui amat animam suam, perdet eam: & qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. Ænigmati simile hoc dictum videtur: non tamen ita est, imò verò præcipuè sapientiæ plenum. Et quomodo, qui amat animam suam, perdet eam? Qui absurdis ejus cupiditatibus obtemperat, qui præter debitum ei indulget: quemadmodum, è contrario, qui odit eam in hoc mundo, custodit eam: hoc est, qui non paret ei, cum noxia jubet.

℞. Hic est verè martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas judicum non timuit, nec terrenæ dignitatis gloriã quæsit: sed ad coelestia regna pervenit.

✕. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Lectio ix.

ET non dixit, qui non paret, sed qui odit. Sicut enim, quos odio habemus, ne

vocem quidem audire, nec vultum eorum videre æquo animo patimur: ita & animæ, si quid præter Dei voluntatem nobis imperat, vehementer aversari oportet. Cum enim jam de morte ad eos verba facturus esset, de morte videlicet sua, & prævideret eorum tristitiam, & exanimationem, per excessum loquutus est, inquiens: Quid dico, si mortem meam generosè non feretis. Nisi vos ipsi moriamini, nullum vos sequetur emolumentum. Te Deum.

In secundis Vesp. à Cap. sicut diei Oct. S. Elisabeth, ut in 1. Vesp.

Dominica post oct. Apostol. Petri, & Pauli. In festo Coronæ Domini. Dup. maj.

Si hoc fest. venerit in die S. Firmini transfertur in sequentem Dominicam post ejus oct.

Ad Vesperas, Añã.

Adest nova solemnitas, cum reliq. de Laud. Psalm. Dixit Dominus: cum reliq. de Dominica, & loco ult. Psalmi, dicitur. Laudate Dominum omnes gentes,

Capitulum. Cant. 3.

EGredimini, & videre filia Sion Regem Salomonem in diademate, quo coronavit eum mater sua.

Hymnus.

Æterne Rex altissimè,
Reddens coronas perditas,
Da coronæ sanctissimæ
Laudes profferre debitas.
Corona Christi capitis,
Signum nostræ tristitiæ,
Honoribus exhibitis,
Det nunc vocem letitiæ.

Sertum signat victoriam,
Qua Christus mortè expulit
Qua donat nobis gloriam,
Quæ caput nostrum sustulit
In tanto diademate
Rosa floret cum lilio,
Cum utriusque Pneumat.
Sit laus Patri, & Filio. Amè.
¶ Tuam coronam adoramus
Domine.

¶ Tuam gloriosam recolimus
passionem.

Ad Magnificat, Añã.

Consecrator coronæ spi-
neæ, perpetuæ largitor
laureæ, fons almæ bonitatis
celebrantes tanta solemnità
duc

duc ad illa festa felicia super-
næ Civitatis, ubi vera sunt
gaudia.

ORATIO.

PRæsta, quæsumus om-
nipotens Deus, ut qui
in memoriam Passionis Do-
mini nostri Jesu Christi coro-
nam ejus spineam veneramur
in terris, ab ipso gloria, &
honore coronari mereamur
in coelis. Qui tecum vivit.

*Deinde fit com. Dominica
occur. & infra oct. S. Firmi.*

Ad Matut. Invitat.

Jubilemus Christo Regi
Domino: * Qui post coro-
nam spineam, coronam con-
fert gloriæ.

Psalm. Venite exultemus.

Hymnus.

Sacræ Christi celebremus
Coronæ solemnia,

Et ipsius revocemus

Ad mentem præconia,

Ut impleta comprobemus

Legis vaticinia.

Inter vepres demonstratur,

Vervex hærens cornibus,

In quo Christus figuratur

Coronandus sentibus:

Deus vivit, immolatur

Homo pro hominibus.

Sinæ rubus inflamatur,

Nec tamen comburitur:

Ignis spinis coronatur,

Quo culpa consumitur,

Nec læditur, sed sacratur

Spina dum sic tangitur.

Arcam, mensam, & altare

Sertum ambit aureum,

Et sculptura cingit mare

Sacerdotum æneum, (re

Que nunc Christi signat cla-

Diadema spineum.

Gloria, & honor Deo,

Usquequaque altissimo,

Una Patri, Filioque,

Inclito Paraclito,

Cui laus est, & potestas

Per æterna sæcula. Amen.

In primo Noct. Aña.

Spineos aculeos suffert vit-

beatus, impio judicio morte

condemnat.

Psalmus 1.

BEatus vir, qui non abiit

in consilio impiorum,

& in via peccatorum non ste-

tit: * & in cathedra pestilen-

tiæ non sedit.

Sed in lege Domini volun-

G

tas

tas ejus: * & in lege ejus meditabitur die, ac nocte.

Et erit tanquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum: * quod fructum suum dabit in tempore suo.

Et folium ejus non defluet: * & omnia, quaecumque faciet, prosperabuntur.

Non sic impij, non sic: * sed tanquam pulvis, quem projicit ventus à facie terræ.

Ideo non resurgent impij in judicio: * neque peccatores in concilio justorum.

Quoniam novit Dominus viam justorum: * & iter impiorum peribit.

Ant. Spineos aculeos suffert vir beatus, impio judicio morte condemnatus.

Ant. Reges terræ, & omnes populi novum carmen agite de corona Domini.

Psalmus 2.

Quare fremuerunt Gentes, * & populi meditati sunt inania?

Astiterunt Reges terræ, & Principes convenerunt in unum: * adversus Dominum,

& adversus Christum ejus.

Dirumpamus vincula eorum: * & projiciamus à nobis jugum ipsorum.

Qui habitat in coelis, iridebit eos: * & Dominus subsanabit eos.

Tunc loquetur ad eos in ira sua: * & in furore suo conturbabit eos.

Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dominus dixit ad me, * Filius meus es tu, ego hodie genui te.

Postula à me, & dabo tibi Gentes hæreditatem tuam, * & possessionem tuam terminos terræ.

Reges eos in virga ferrea: * & tanquam vas figuli confringes eos.

Et nunc reges intelligite: * erudimini, qui judicatis terram.

Servite Domino in timore: * & exultate ei cum tremore.

Apprehendite disciplinam, ne quando irascatur Dominus: * & pereatis de via justa.

Cum

Cum exarserit in brevi ira
ejus: * beati omnes, qui
confidunt in eo.

Añã. Reges terræ, & om-
nes populi, novum carmen
agite de corona Domini.

Añã. Tu Domine susceptor
meus, gloria mea, exaltans ca-
put meum.

Psalmus 4.

CUm invocarem exaudi-
vit me Deus justitiæ
meæ: * in tribulatione dila-
tasti mihi.

Miserere mei, * & exaudi
orationem meam.

Filij hominum usquequo
gravi corde? * ut quid dili-
gitis vanitatem, & quæritis
mendacium?

Et scitote quoniam mirifica-
vit Dominus sanctum suum:
* Dominus exaudiet me, cum
clamavero ad eum.

Irascimini, & nolite pecca-
re: * quæ dicitis in cordibus
vestris, in cubilibus vestris
compungimini.

Sacrificate sacrificium jus-
titiae, & sperate in Domi-
no: * multi dicunt: quis os-
tendit nobis bona?

41
Signatum est super nos lu-
men vultus tui, Domine: * de-
disti lætitiã in corde meo.

A fructu frumenti, vini, &
olei sui: * multiplicati sunt.

In pace in idipsum: * dor-
miam, & requiescam.

Quoniam tu Domine, singula-
riter in spe: * constituisti me.

Añã. Tu Domine suscep-
tor meus, gloria mea, exal-
tans caput meum.

✠. Posuisti Domine super
caput ejus.

✠. Coronam de lapide pre-
tioso.

De Isaia Propheta. Cap. 61.

Lectio i.

Spiritus Domini super me,
eo quod unxerit Domi-
nus me, ad annuntiandum
mansuetis, misit me, ut mede-
rer contritis corde, & prædi-
carem captivis indulgentiam,
& clausis apertionem: ut præ-
dicarem annum placabilem
Domino: & die ultionis Deo
nostro, ut consolarem omnes
lugentes: ut ponerem lügen-
tibus Sion, & darem eis co-
ronam pro cinere, oleum gau-
dij pro luctu, pallium laudis

Ga

pro

pro spiritu mæroris: & vocabuntur in ea fortes justitiæ, plantatio Domini ad glorificandum.

R. Exiit Jesus portans spineam coronam, & purpureum vestimentum: * Et dicit eis Pilatus: Ecce Homo.

Y. Egredimini filiæ Sion, & videte Regem vestrum coronatum corona, qua coronavit eum mater sua. Et dicit eis.

Lectio ii.

ET stabunt alieni, & pascent pecora vestra: & filij peregrinorum, agricolæ, vinitores vestri erunt. Vos autem Sacerdotes Domini vocabimini: ministri Dei nostri, dicetur vobis: fortitudinem gentium comedetis, & in gloria earum superbietis. Pro confusione vestra dupplici, & rubore laudabunt partem suam: propter hoc in terra sua dupplicia possidebunt, lætitia sempiterna erit eis.

R. Levavit Abraham oculos suos, viditque post tergum arietem inter vepres hærentem cornibus: * Quem assu-

mens obtulit holocaustum. *Y.* Proprio filio non pepercit Deus, sed pro nobis omnibus tradidit eum. Quem.

Lectio iii.

GAudens gaudebo in Domino, & exultabit anima mea in Deo meo, quia induit me vestimentis salutis; & indumento justitiæ circumdedit me, quasi sponsum decoratum corona, & quasi sponsam ornatam monilibus suis. Sicut enim terra profert germen suum, & sicut ortus semen suum germinat, sic Dominus Deus germinavit justitiam, & laudem coram universis gentibus.

R. Milites plectentes coronam de spinis, imposuerunt capiti ejus: * Et percutiebant caput ejus arundine. *Y.* Maledicta terra in opere tuo, spinas, & tribulos germinabit tibi. Et. Gloria Patri. Et.

In 2. Nocturno. Añã.

Scuto bonæ voluntatis tuæ coronasti eum Domine.

Psalmus 5.

Verba mea auribus percipe, Domine: * intel-

Intellige clamorem meum:
Intende voci orationis mee:

* Rex meus, & Deus meus.

Quoniam ad te orabo: *

Domine, manè exaudies vo-
cem meam.

Manè stabo tibi, & videbo:

* quoniam non Deus volens
iniquitatem tu es.

Neque habitabit juxta te
malignus: * neque permane-
bunt iniusti ante oculos tuos.

Odisti omnes, qui operantur
iniquitatem: * perdes omnes,
qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum, & do-
losum abominabitur Domi-
nus: * ego autem in multitu-
dine misericordiae tuae.

Introibo in domum tuam:
* adorabo ad templum san-
ctum tuum in timore tuo.

Domine, deduc me in jus-
titia tua: * propter inimicos
meos, dirige in conspectu
tuo viam meam.

Quoniam non est in ore
eorum veritas: * cor eorum
vanum est.

Sepulchrum patens est gut-
tur eorum, linguis suis dolose
agebant: * judica illos Deus,

Decidant à cogitationibus

suis, secundum multitudinem
impietatum eorum expelle

eos: * quoniam irritaverunt
te Domine.

Et lætentur omnes, qui spe-
rant in te: * in æternum exul-
tabunt, & habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes,
qui diligunt nomen tuum: *
quoniam tu benedices justo.

Domine, ut scuto bonæ vo-
luntatis tuæ: * coronasti nos.

Añã. Scuto bonæ voluntatis
tuæ coronasti eum Domine.

Añã. Hodie lætaberis mili-
tans Ecclesia, pacis coronaberis,
& honoris gloria.

Psalmus 8.

Domine Dominus noster:
* quàm admirabile est
nomé tuum in universa terra!

Quoniam elevata est mag-
nificencia tua: * super coelos.

Ex ore infantium, & la-
ctentium perfecisti laudem
propter inimicos tuos: * ut des-
truas inimicum, & ultorem.

Quoniam videbo coelos
tuos, opera digitorum tuo-
rum, * lunam, & stellas, quæ
tu fundasti.

Quid

48
Quid est homo, quod me-
mor es ejus? * aut filius ho-
minis, quoniam visitas eum.
Minaisti eum paulò minus
ab Angelis gloria, & honore
coronasti eum: * & consti-
tuisti eum super opera ma-
nuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pedi-
bus ejus: * oves, & boves
universas, insuper & pecora
campi.

Volucres coeli, & pisces
maris: * qui perambulant se-
mitas maris.

Domine Dominus noster: *
quàm admirabile est nomen
tuum in universa terra!

Añã. Hodie lætaberis mi-
litans Ecclesia, pacis corona-
beris, & honoris gloria.

Añã. Usquequo exaltabi-
tur potestas tenebrarum, ca-
put lucis cingitur corona spi-
narum.

Psalmus 12.

Usquequo Domine, obli-
visceris me in finem?
* Usquequo avertis faciem
tuam à me?

Quandiù ponam consilia
in anima mea, * dolorem in

corde meo per diem?

Usquequo exaltabitur ini-
micus meus super me? * res-
pice, & exaudi me Domine,
Deus meus.

Illumina oculos meos ne
umquam obdormiam in mor-
te: * ne quando dicat inimicus
meus: prevalui adversus eum.

Qui tribulant me, exultabunt,
si motus fuero: * ego autem
in misericordia tua speravi.

Exultabit cor meum in sa-
lutari tuo: cantabo Domino,
qui bona tribuit mihi: * &
psallam nomini Domini al-
tissimi.

Añã. Usquequo exaltabitur
potestas tenebrarum, caput lu-
cis cingitur corona spinarum.

* Gloria, & honore coro-
nasti eum Domine.

Et constituisti eum su-
per opera manuum tuarum.

Sermo S. Anselmi Ep. Cap. 12.

Lectio iv.

Atende anima mea, quis
est ille, qui ingreditur
habens imaginem quasi regis,
& nihilominus servi despec-
tissimi confusione repletus.

coronatus incedit : sed ipsa
ejus corona cruciatus est illi,
& mille puncturis speciosum
ejus verticem divulgavit. Re-
gali purpura induitur, sed po-
tius in ea despicitur, quam
honoratur. Sceptrum in manu
gestat, sed eo ipso caput ejus
reverendum feritur. Adorant
coram ipso positus in terra ge-
nibus, & regem conclamant,
& continuo ad conspuendum
amabiles genas ejus subsi-
liant, maxillas palmis con-
cutiunt; & honorabile col-
lum exhonorant. Vide anima
mea quomodo per omnia vit-
iste coarctatur, & sperni-
tur sub crucis onere: dorsum
incurvare jubetur, & suam ip-
sius portare ignominiam.

✠. Felix spina per cujus
stimulum sanguis exivit, qui
salvat populum. * Recola-
mus agnum anniculum.

✠. O, quam felices sunt iste
spinæ vernantes agni roseo
sanguine. Recolamus.

Lectio v. Cap. 13.

COgnosce anima mea, cog-
nosce, hic est Dominus
Jesus Christus salvator tuus

49
unigenitus Dei Filius verus
Deus, verus homo, qui so-
lus sub sole sine macula in-
ventus est. Et nunc Domine Je-
su Redemptor meus, te ut ve-
rum Deum adoro, in te credo,
in te spero, & quibus possum
desiderijs ad te suspiro. Adju-
va imperfectionem meam: ad
tuæ passionis gloriosa insig-
nia, in quibus salutem meam
operatus es, totum me incli-
no: tuæ victoriosa crucis re-
gale vexillum in nomine tuo,
Christe, adoro: tuum spineum
diadema, tuo rubentes san-
guine clavos, tuo sancto lato-
ri impressam immensam lan-
ceam, tua vulnera, tuam san-
guinem, tuam mortem, tuam
sepulturam, tuam victoriosam
resurrectionem, & glorifica-
tionem, Christe, supplex ado-
ro, & glorifico; odor enim
mihî vitæ spirat in omnibus
his: horum vivifico odore spi-
ritum meum à peccati morte
resuscita. Horum virtute ab-
astutijs Satanae me custodi,
meque conforta, ut & jugum
mandatorum suave mihi fiat,
onus crucis quod post te ba-
ju.

julare me jubes, humeris animæ meæ, leve sit, atque portabile.

R. Occidentem illustrat Oriens verum solem nobis adjiciens: * Spem vincendi coronam largiens. *Y.* Victor Christus arma victoriæ suæ nobis transmisit hodie. Spem.

Leet. vi. Cap. 17.

QUÆ est enim fortitudo mea, ut juxta præceptum tuum mundi pressuras tam multiplices animo invicto sustineam? Nunquid pedes mei tamquam cervorum, ut velociter currentem per spinas, & confraga passionum consequi valeam? sed audi quæso vocem meam, & inclina super me famulum tuum suavem illam crucem, quæ lignum vitæ est his, qui apprehenderit eam, ut & spiritu curram alacriter. Portabo infatigabiliter eam, quæ ab inimicis est, crucem post te: illam, inquam, divinisimam crucem humeris meis impone, cujus latitudo est charitas, super omnem creaturam se extendens, cujus lon-

gitudo æternitas, & cujus sublimitas omnipotentia, cujus profunditas inscrutabilis sapientia est. Confige illi manus meas, & pedes meos, & totam formam passionis tuæ, me famulum tuum indue. Ut autem, & spinarum capitis tui aliqua in me similitudo appareat, detur, obsecro, menti meæ, & salubris poenitiæ compunctio, & alienæ miseriæ compassio, & stimulus zeli æmulantis, quod rectum est coram te, & ad te convertat in ærumna mea, dum triplex mihi configitur spina.

R. Egredientes filiæ Jerusalem, conspiciate coronam, quam Rex gloriæ suo sacravit capite. * Et convertit in gloriam, quod fuit ad ignominiam.

Y. De torrente bibens miseriæ, exaltavit caput Rex gloriæ. Et Gloria Patri. Et.

In tertio Nocturno. Ant.

Ad Nihilum deductus est in conspectu ejus malignus, dum configitur spina.

Psalmus 14.

Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo? *

aut quis requiescet in monte sancto tuo ?

Qui ingreditur sine macula, * & operatur justitiam.

Qui loquitur veritatem in corde suo : * qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit proximo suo malum, * & opprobrium non accepit adversus proximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus : * timentes autem Dominum glorificat.

Qui jurat proximo suo, & non decipit, * qui pecuniam suam non dedit ad usuram, & munera super innocentem non accepit.

Qui facit hæc, * non movèbitur in æternum.

Añã. Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus, dum configitur spina.

Añã. Qui spinarum aculeis fuit cruentatus, pretioso lapide à Patre coronatur.

Psalmus. 20.

Domine, in virtute tua lætabitur rex : * & super salutare tuum exultabit

vehementer.

Desiderium cordis ejus tribuisti ei : * & voluntate labiorum ejus non fraudasti eum.

Quoniam prevenisti eum in benedictionibus dulcedinis : * posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso.

Vitam petiit à te : * & tribuisti ei longitudinem dierum in sæculum, & in sæculum sæculi.

Magna est gloria ejus in salutari tuo : * gloriam, & magnum decorem impones super eum.

Quoniam dabis eum in benedictionem in sæculum sæculi : * lætificabis eum in gaudio cum vultu tuo.

Quoniam rex sperat in Domino : * & in misericordia Altissimi non commovebitur.

Inveniatur manus tua omnibus inimicis tuis : * dextera tua inveniat omnes, qui te oderunt.

Pones eos, ut clibanum ignis in tempore vultus tui : * Dominus in ira sua conturbabit

H

babit

Habit eos, & devorabit eos
ignis.

Fructum eorum de terra
perdes: * & semen eorum à
filiis hominum.

Quoniam declinaverunt in
te mala: * cogitaverunt con-
silia, quæ non potuerunt
stabilire.

Quoniam pones eos dor-
sum: * in reliquijs tuis præ-
parabis vultum eorum.

Exaltare Domine in vir-
tute tua: * cantabimus, &
psallemus virtutes tuas.

Añã. Qui spinarum acu-
leis fuit cruentatus, pretioso
lapide à Patre coronatur.

Añã. Benedices coronæ
anni benignitatis tuæ, pin-
guescent speciosa deserti.

Psalmus 64.

TE decet hymnus, Deus,
in Sion: * & tibi red-
detur votum in Jerusalem.

Exaudi orationem meam: *
ad te omnis caro veniet.

Verba iniquorum præva-
luerunt super nos: * & im-
pietatis nostris tu propi-
tiaberis.

Beatus, quem elegisti, &

assumpsisti: * inhabitabit in
atrijs tuis.

Replebimur in bonis do-
mus tuæ: * sanctum est tem-
plum tuum, mirabile in equi-
tate.

Exaudi nos, Deus, salu-
taris noster, * spes omnium
finium terræ, & in mari
longe.

Præparans montes in vir-
tute tua, accinctus potentia:
* qui conturbas profundum
maris, sonum fluctuum ejus.

Turbabuntur Gentes, &
timebunt, qui habitant ter-
minos à signis tuis: * exitus
matutini, & vespere delecta-
bis.

Visitasti terram, & in-
briasti eam: * multiplicasti
locupletare eam.

Flumen Dei repletum est
aquis, parasti cibum illorum:
* quoniam ita est præparatio
ejus.

Rivos ejus inebria, mul-
tiplica genimina ejus: * in
stillicidijs ejus lætabitur ger-
minans.

Benedices coronæ anni be-
nignitatis tuæ: * & campi tu
reple-

replebuntur ubertate.

Pinguescent speciosa deserti : * & exultatione colles accingentur.

Induti sunt arietes ovium, & valles abundabunt frumento : * clamabunt, etenim hymnum dicent.

Añā. Benedices coronam anni benignitatis tuę, pinguescent speciosa deserti.

ŷ. Stola jucunditatis induit eum Dominus.

R. Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus.

Lectio S. Evangelij secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 19.

IN illo tempore : Apprehendit Pilatus Jesum, & flagellavit eum, & milites prestantes coronam de spinis imposuerunt capiti ejus. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episc.

HOc Pilatus non ob aliud fecisse, credendus est, nisi, ut ejus injurijs Judaei satisfacti sufficere sibi existimarent, & usque ad ejus mor-

tem saevire desisterent. Ad hoc pertinet, quod idem praeses cohortem suam etiam permisit facere, quae sequuntur: aut fortasis, & jussit, quantum hoc Evangelista tacuerit. Dixit enim quid deinde fecerint milites, Pilatum tamen id jussisse, non dixit. Et milites, inquit, prestantes coronam de spinis imposuerunt capiti ejus, & veste purpurea circumdederunt eum, & veniebant ad eum, & dicebant: Ave Rex Judaeorum, & dabant ei alapas. Sic implebantur, quae de se praedixerat Christus. Sic martyres informabantur ad omnia, quae persecutori libuisset facere perferenda. Sic paulisper oculata tremenda potentia, commendabatur prius imitanda patientia. Sic regnum, quod de hoc mundo non erat, superbum mundum non atrocitate pugnandi, sed patiendi humilitate vincebat. Sic illud granum multiplicandum seminabatur horribili contumelia, ut mirabili pulularet in gloria.

R. Corona spinea super caput

caput ejus: * Expressa signo
sanctitatis gloriæ, & honoris
& ope fortitudinis. ¶ Hac
coronatus sum in domo eo-
rum, qui me diligebant. Ex-
pressa.

Lectio viii.

EXijt iterum Pilatus foras,
& dicit eis: Ecce addu-
co eum foras, ut cognoscatis,
quia nullam invenio in eo
causam. Exijt ergo Jesus por-
tans coronam spineam, & pur-
pуреum vestimentum, & di-
cit eis: Ecce Homo. Hinc ap-
paret, non ignorante Pilato,
hæc à militibus facta, sive
jusserit ea, sive permiserit,
illa scilicet causa, quam su-
pra diximus: ut hæc ejus lu-
dibria inimici libentissimè bi-
berent, & ulterius sanguinem
non sitirent. Egreditur ad eos
Jesus portans spineam coro-
nam, & purpureum vestimen-
tum, non clarus imperio, sed
plenus opprobrio, & dicitur
eis: Ecce Homo. Si regi invi-
detis, jam parcite, quia deje-
ctum videtis: flagellatus est,
spinis coronatus est, ludibrio-
sa veste amictus est, amaris

convitijs illusus est, alapis ca-
sus est: fervet ignominia, fri-
gescat invidia: sed non friges-
cit, inardescit potius, & incre-
cit. Cum ergo vidissent eum
Pontifices, & ministri, clama-
bāt dicentes: Crucifixe, crucifi-
xe eū. Ecce altera major invi-
dia. Parva quippè illa vide-
batur velut affectatæ illicito
ausu regię potestatis; & ta-
men neutrum sibi Jesus men-
daciter usurpavit, sed utrum-
que verum est: & unigenitus
Dei filius est, & Rex ab eo
super Sion montem sanctum
ejus. Et utrumque nunc de-
monstraret, nisi quanto erat
potentior, tanto mallet esse
patientior.

¶ Dum rosæ flos exaruit,
in rosa spina floruit: * Qua co-
ronari voluit, qui in rubro
apparuit. ¶ Et spina caput cin-
gitur, quæ per cruoris exitum
ad coelum fecit aditum. Qua
Gloria Patri. Qua.

*Nona lect. de Homil. in
Evangel. Dominica occur.*

Ad Laud. & per horas.

*Ant. Adest nova solem-
nitas, det laudes Deo debitas
fidei*

fidelium devotio.
*Psalm. Dominus regnavit,
cum reliquis de Dominica.*

Añã. Christe caput Ec-
clesiæ, qui transfers ad nos
hodie tui coronam capitis,
exaudi tuos famulos.

Añã. Judæi viri sangui-
num spinis coronant Domi-
num, qui est agnus inter ve-
pres, & hircus emissarius,
ferens peccata populi.

Añã. Spinea corona pro
nobis coronatum Dominum
benedicamus, & superexal-
temus eum in sæcula.

Añã. In coronæ memoria
novæ laudis præconia exul-
tantes attollamus.

Capitulum. Cant. 3.

EGredimini, & videte fi-
liæ Sion Regem Salo-
monem in diadémate, quo
coronavit eum mater sua.

Hymnus.

DEUS tuorum militum
Sors, & corona præmium,
Tuæ coronæ meritum
Confer medelam omnium.
Tua Corona spinea
Tuos coronet aurea,
Tua nobis humilitas

Pœnas repellat debitas,
Tuæ coronæ mysticæ,
Suscepto patrocínio,
Jubilus vocis melicæ
Concurrat mentis gaudio,
Nostra conservat regio
Tibi thesaurum inclytum,
Imminente judicio,
Resumes hoc depòsitum,
Qui tanto diadémate
Nos honorat in stadio,
Cum utriusque Pneumatè,
Sic laus Patri cum Filio.

Amen.

✠. Eris corona gloriæ in ma-
nu Domini.

✠. Et diadema regni in manu
Dei tui.

Ad Benedictus Añã.

Tu Christe, nostrum gau-
dium, salus, corona, & præ-
mium, adesto recolentibus
passionis tuæ insignia, ut cum
judex adveneris coronam jus-
titiae mereamur accipere.

ORATIO.

PRæsta, quæsumus Omni-
potens Deus, ut qui in
memoriam passionis Domini
nostri Jesu Christi coronam
ejus spinam veneramus in ter-
ris, ab ipso gloria & hono-

78
Te coronari mereamur in eccle-
lis. Qui tecum vivit.

Deinde sit com. Dominica
occur. & infra oct. S. Firmini.

Ad Tertiam Añā. Chris-
te caput.

Capitulum. Egredimini, &c.

Re. brev. Gloria, & honore

* Coronasti eum Domine,
Gloria, &c. V. Et constituisti
eum super opera manuum
tuarum. Coronasti. Gloria Pa-
tri. Gloria, & honore.

V. Posuisti Domine super
caput ejus.

Re. Coronam de lapide pre-
tioso.

Ad Sextam, Añā. Judæi viri.

Capitulum, Apoc. 6.

Vidi, & ecce equus albus,
& qui sedebat super il-
lum, habebat arcum, & data
est ei corona, & exivit vin-
cens, ut vinceret.

Re. brev. Posuisti Domine *
Super caput ejus. Posuisti.

V. Coronam de lapide pre-
tioso. Super caput ejus. Glo-
ria Patri. Posuisti.

V. Eris corona gloriæ in
manu Domini.

Re. Et diadema regni in

manu Dei tui.

Ad Nonam, Añā. In coronæ
memoria.

Capitulum. Isai. 18.

IN die illa erit Dominus
exercituum corona glo-
riæ, & sertum exultationis
residuo populi sui.

Re. brev. Eris corona gloriæ

* In manu Domini. Eris.

V. Et diadema regni in ma-
nu Dei tui. In manu. Gloria
Patri. Eris corona.

V. Stola jucunditatis in-
duit eum Dominus.

Re. Et coronam pulchritudi-
nis posuit super caput ejus.

In secundis Vesp. Añā.

Adest nova solemnitas,
det laudes Deo debitas fide-
lium devotio.

Psalmus 109.

Dixit Dominus Domino
meo: * Sede à dex-
tris meis.

Donec ponam inimicos tuos,
* scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emit-
tet Dominus ex Sion: * do-
minare in medio inimicorum
tuorum.

Tecum principium in die

vir-

virtutis tuæ in splendoribus
sanctorum : * ex utero ante
luciferum genui te.

Juravit Dominus , & non
poenitebit eum : * Tu es sa-
cerdos in æternum secundum
ordinem Melchisedech.

Dominus à dextris tuis, *
confregit in die iræ suę reges.

Judicabit in nationibus, im-
plebit ruinas : * conquassabit
capita in terra multorum.

De torrente in via bibet :
* propterea exaltabit caput.

Añã. Adest nova solem-
nitas, det laudes Deo debitas
fidelium devotio.

Añã. Christe caput Ec-
clesiæ , qui transfers ad nos
hodie tui coronam capitis,
exaudi tuos famulos.

Psalm. 115.

CRedidi , propter quod
locutus sum : * ego au-
tem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo:
* omnis homo mendax.

Quid retribuam Domi-
no , * pro omnibus , quæ
retribuit mihi ?

Calicem salutaris accipiam :
* & nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam
coram omni populo ejus : *
pretiosa in conspectu Domini
mors sanctorum ejus.

O Domine , quia ego
servus tuus : * ego servus
tuus, & filius ancillæ tuæ.

Dirupisti vincula mea : * ti-
bi sacrificabo hostiam laudis,
& nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam
in conspectu omnis populi
ejus : * in atrijs domus Domi-
ni, in medio tui Jerusalem.

Añã. Christe caput Ec-
clesiæ , qui transfers ad nos
hodie tui coronam capitis,
exaudi tuos famulos.

Añã. Judæi viri sanguinum
spinis coronant Dominum,
qui est agnus inter vepres, &
hircus emissarius ferens pec-
cata populi.

Psalmus 130.

Domine, non est exalta-
tum cor meum : * ne-
que elati sunt oculi mei.

Neque ambulavi in mag-
nis : * neque in mirabilibus
super me.

Si non humiliter sentie-
bam

bam : * sed exaltavi animam
meam.

Sicut ablactatus est super
matre sua : * ita retributio in
anima mea.

Speret Israel in Domino : *
ex hoc nunc , & usque in se-
culum.

Añã. Judæi viri sanguinum
spinis coronant Dominum, qui
est agnus inter vepres , & hir-
cus emissarius ferens pecca-
ta populi.

Añã. Spinea corona pro
nobis coronatum Dominum
benedicamus , & superexal-
temus eum in sæcula.

Psalmus 139.

ERipe me Domine ab ho-
mine malo : * à viro ini-
quo eripe me.

Qui cogitaverunt iniqui-
tates in corde : * tota die cons-
tituebant prælia.

Acuerunt linguas suas si-
cut serpentis : * venenum as-
pidum sub labijs eorum.

Custodi me Domine , de
manu peccatoris : * & ab homi-
nibus iniquis eripe me.

Qui cogitaverunt supplan-
tare gressus meos : * abscon-

derunt superbi laqueum mihi.

Et funes extenderunt in
laqueum : * juxta iter scan-
dalum posuerunt mihi.

Dixi Domino ; Deus meus
es tu : * exaudi Domine vo-
cem deprecationis meæ.

Domine , Domine virtus
salutis meæ : * obumbrasti
super caput meum in die
belli.

Ne tradas me Domine à
desiderio meo peccatori : * co-
gitaverunt contra me , ne de-
relinquas me , ne fortè exal-
tentur.

Caput circūitus eorum : *
labor labiorum ipsorum ope-
riet eos.

Cadent super eos carbo-
nes ; in ignem dejicies eos : *
in misèrijs non subsistent.

Vir linguosus non dirigè-
tur in terra : * virum injus-
tum mala capient in interitu.

Cognovi , quia faciet Do-
minus judicium inopis : * &
vindictam pauperum.

Verùm tamen justi confite-
buntur nomini tuo : * & ha-
bitabunt recti cum vultu tuo.

Añã. In coronæ memoria

novæ laudis præconia exul-
tantes attollamus.

Psalmus 141.

VOce mea ad Dòminum
clamavi: * voce mea
ad Dòminum deprecatus
sum.

Effundo in conspectu
ejus orationem meam, * &
tribulationem meam ante ip-
sum pronuntio.

In deficiendo ex me spi-
ritum meum: * & tu cogno-
visti sémitas meas.

In via hac, qua ambula-
bam, * absconderunt laque-
um mihi.

Considerabam ad dexte-
ram, & videbam: * & non
erat, qui cognosceret me.

Perijt fuga à me, * & non
est, qui requirat animam
meam.

Clamavi ad te Domine,
* dixi: Tu es spes mea, por-
tio mea in terra viventium.

Intende ad deprecationem
meam: * quia humiliatus
sum nimis.

Libera me à persequen-
tibus me: * quia confortati
sunt super me.

¹⁹
Educ de custodia animam
meam ad confitendum nomi-
ni tuo: * me expectant justis,
donec retribuas mihi.

Àna. In coronæ memoria
novæ laudis præconia exul-
tantes attollamus.

*Capitulum, Hymnus, &
Vers. ut in primis Vesp.*

Ad Magnificat, Antiphona.

REx Christe clementissi-
me, Salvator mundi,
qui pro nobis corona spinea
coronari voluisti, da tuæ fa-
miliæ palmam certaminis, &
coronam victoriæ, Alleluia.

Oratio. Præsta quæsumus,
ut supra, comm. Dom. & in-
fra oct.

Die XXXI. Julij.

*In festo S. Ignatij Conf.
Patron. totius Provincia
Guipuzc. & in ea. Dup. 1.
clas. cum oct. nul. commem.*

*Lectioes 1. Noct. Bea-
tus vir, de suo communi.
reliq. ut in Breviario.*

*In secundis Vesp. com-
diei oct. S. Jacobi tant. ut
in 1. Vesp.*

I AU.

AUGUSTUS.

Die VII. Augusti *In Guipuzc. octav. S. Ignatij. dup. Lect. 1. Noct. de Scriptura occurrente.*

In 2. Nocturno.
Sermo Sancti Bernardi Abb.
Serm. 2. de S. Victore.

Lectio iv.

GAudete in Domino, dilectissimi, qui inter continua suae pietatis beneficia indulset hominem mundo, cujus multi salvarentur exemplo. Iterum dico, gaudete, quod factus de medio appropriavit Deo, ut multo plures ejus intercesione salventur. In terris visus est, ut esset exemplo: in caelum levatus est, ut sit patrocinio. Hic informat ad vitam, illic invitat ad gloriam: factus est mediator ad Regnum qui fuit incitator ad opus. Bonus mediator, qui sibi jam postulans nihil, totum in nos transferre desiderat, & supplicantis affectum, & supplicationis fructum. Quid enim quaerit sibi, qui nullius eget?

Honestum fecit, &c.

Lectio v.

HAEC dies gloriosae migrationis ejus, dies laetitiae cordis ejus, exultemus, & laetemur in ea. Introivit in potentias Domini, gaudeamus: quia nunc potentior est ad salvandum. Hodie Beatus Ignatius posito corpore, tanto alacrior, quanto expeditior penetravit in sancta, similis factus in gloria sanctorum. Hodie despecto mundo, & mundi principe triumphato, supra mundum victor ascendit, accipiens de manu Domini coronam victoriae. Ascendit autem cum immensa suppellectili meritorum, clarus triumphis, miraculis gloriosus. Sedet veteranus miles, debita jam suavitate, & securitate quietus: securus quidem sibi, sed nostri sollicitus. O venerandam etiam ipsis Angelis sanctitatem, quam pari studio, etsi dispari voluntate, & mali fugitant, & frequentant boni. Nec facile dixerim, quid vi-

rum

rum astruat sanctiorem; horum favor, aut pavor illorum.

ꝫ. Amavit eum, &c.

Lectio vi.

O Miles emérite, qui Christianæ militiæ duris laboribus. Angelicæ felicitatis requiem commutasti: respice ad imbelles, & imbecilles commilitones tuos, qui inter hostiles gladios, & spiritales nequitias tuis laudibus occupamur. Quàm piū, quàm dulce, quàm suave, ò Ignati, in hoc loco afflictionis, & in hoc corpore mortis te canere, te colere, te precari! Nomen tuum, & memoriale tuum favus distillans in labijs captivorum, mel & lac sub lingua eorum, quæ tui memoria delectantur. Eja ergò fortis athlèta, dulcis patrone, advocate fidelis, exurge in adjutorium nobis; ut & nos de nostra ereptione gaudeamus, & tu de plena victoria glorieris.

ꝫ. Iste homo, &c.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelij secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 10.

IN illo tempore: Designavit Dominus & alios septuaginta duos: & misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem & locum, quò erat ipse venturus. Et reliqua.

De Homilia Sancti Gregorij Papæ. Ex homil. 17. in Ev.

MIssis autem prædicatoribus, quid dicat audiamus: Messis quidem multa, operarij autem pauci. Ad messem multam operarij pauci sunt, quod sine gravi loqui mærore non possumus: quia etsi sunt qui bona audiant, desunt qui dicant: Ecce mundus sacerdotibus plenus est, sed tamen in messe Dei rarus valdè invenitur operator: quia officium quidem sacerdotale suscipimus, sed opus officij non implemus.

mus. Sed pensatè, fratres carissimi, pensate quod dicitur: Rogate ergo dominum messis, ut mittat operarios in messem suam. Vos pro nobis petite, ut digna vobis operari valeamus, ne ab exhortatione lingua torpeat, ne postquam prædicationis locum suscepimus, apud iustum iudicem nostra nos taciturnitas addicat.

g. Iste est qui ante, &c.

LECTIO VIII. paulo post.

SED utinam, si ad prædicationis virtutem non sufficimus, loci nostri officium in innocentia vitæ teneamus; nam subditur: Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Multi enim cum regiminis curam suscipiunt, ad lacerandos subditos inardescunt, terrorem potestatis exhibent, & quibus prodesse debuerant, nocent. Et quia charitatis viscera non habent, domini vidèri appetunt: patres se esse minimè recognoscunt, humilitatis locum in relationem dominationis im-

mutant: & si quando extrinsecus blandiuntur, intrinsecus sæviunt. De quibus aliàs Veritas dicit: veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces. *in. x.* Sint lumbi vestri, &c.

Nona lectio de S. Donato Episcop. & Mart. ut in Breviario. In Vesp. com. Ss. Cyriaci &c. Mart.

DIE XXVIII. AUGUSTI.

In Matrice, ac tota Civit.

Pomp.

Sanct. Augustini Episc. ac Eccles. Doct. dup. x. clas. cum oct. Nulla fit com. S. Hermetis Mart.

In primis vesp. Aña.

Lætare Mater nostra Jerusalem, quia Rex tuus dispensatorem strenuum, & civem fidelissimum de servitute Babylonis tibi redemit Augustinum. *Psalm. Dixit Dñs. cum reliq. de Domin. & loca. ultimi.* Laudate Dominum omnes gentes, &c.

Aña. Augustini mater devotissima, quem carne prius pe-

pepererat mundo, charitatis
visceribus postmodum multo
semine lacrymarum genuit
Christo.

Añā. Distulit tamen diu
Baptismi gratiam, quia tu-
mens inani Philosophia, vo-
lebat humana ratione com-
prehendere, quod pia mens
vivacitate fidei nititur appre-
hendere.

Añā. Surgens autem post
multos circuitus errorum, cir-
cuibat civitatem per vicos, &
plateas quærendo verum ani-
mæ virum, pro quo ne mo-
reretur, dignum iudicaret
mori, ut ejus semper inhæ-
reret amori.

Añā. Inventus igitur à cus-
todibus civitatis, & pallio ve-
rustatis exutus (diligenter
pertractata cum illis veritate)
quem desiderabat invenit, &
castis ejus amplexibus arden-
ter inhæsit.

Capit. Eccles. 50.

ECce sacerdos magnus,
qui in vita sua suffulsit
domum, & in diebus suis
corroboravit templum, Tem-

pli etiā altitudo ab ipso fun-
data est; duplex ædificatio,
& excelsi parietes templi.

Hymnus.

Magne Pater Augustinē
Preces nostras susci-

Et per eas Conditori
Nos unire satage,

Atque rege gregem tuum
Summi decas Præsulum,

Amatorem paupertatis
Te collaudant pauperes:

Assertorem veritatis
Amant veri iudices;

Frangis nobis favos mellis,
De scripturis disserens.

Quæ obscura prius erant,
Nobis plana faciens;

Tu de verbis Salvatoris,
Dulcem panem conficis,

Et propinas potum vitæ
De Psalmorum nectare.

Tu de vita Clericorum,
Sanctam scribis regulam,

Quam, qui amant, & se-
quuntur.

Viam tenent regiam,
Atque tuo sancto ductu,

Redeunt ad patriam.
Regi regum salus, vitalis
Decas, & imperium.

Tri-

Trinitati laus, & honor
 Sit per omne sæculum,
 Qui concives nos adscri-
 bat,

Supernorum civium. Amē.

ŷ. Ora pro nobis beate
 Augustine. *ꝛ.* Ut digni ef-
 ficiamur promissionibus
 Christi.

Ad Magn. Añā.

Adest nobis dies celebris,
 quo solutus nexu carnis sanc-
 tus Præsul Augustinus, as-
 sumptus est cum Angelis; ubi
 gaudet cum Prophetis, leta-
 tur cum Apostolis, quorum
 plenus spiritu, quæ prædixe-
 runt mystica, fecit nobis per-
 via, post quos secunda dis-
 pensandi verbi Dei primus
 refulsit gratia.

Oratio.
DEus, qui abditiore Sa-
 pientia tua arcana
 beato Augustino revelando,
 & divine charitatis flammam
 in ejus corde excitando, mi-
 raculum columnæ nubis, &
 ignis in Ecclesia tua renovas-
 ti: concede, ut ejus ductu
 mundi vortices feliciter tran-
 seamus, & ad æternam pro-

missionis patriam pervenire
 mereamur. Per Dominum
 nostrum.

AD MATUTINUM.

Invitatorium.

Magnus Dominus, &
 laudibilis valde. *
 Qui de tenebris gentium lu-
 men Ecclesiæ suæ vocavit
 Augustinum. *Psalmus.* Veni-
 te exultemus. *Hymnus.* Mag-
 ne Pater. *Vt in Vesperis.*

In primo Nocturno, Añā.
 Aperuit Augustinus codicem
 Apostolicum, & conicētis
 oculis ad primum capitulum;
 legit: Induimini Dominum
 Jesum Christum, & statim
 quasi infusa luce securitatis,
 ab eo omnes dubietatis tene-
 bræ diffugerunt. *Psalmus.*
 Beatus vir qui non abiit; *cum*
reliq. de com. conf. Pontifi.

Añā. Insinuavit ergo per
 litteras sancto viro Ambrosio
 præsens votum suum: & ut
 moneret quid sibi de libris
 sanctis legendum esset; quo
 percipiendæ Christianæ gra-
 tiæ aptior fieret: atque paratior.
Psalmus. Quare fremue-
 runt

runt gentes.

Ana. At ille iussit Isaiam Prophetam: quod præ ceteris Evangelii, vocationisque gentium sit prænuntiator apertior. *Psal.* Domine, quid multiplicati. *ꝫ.* Amavit eum Dominus, & ornavit eum. *ꝫ.* Stolanam gloriæ induit eum. Pater noster. *Absolutio.* Exaudi. *ꝫ.* Jube Domine. *Benedictio.* Benedictione perpetua. De libro Ecclesiastici:

Lectio j. Cap. 50.

ECce Sacerdos magnus, qui in vita sua suffulsit domum, & in diebus suis corroboravit templum. Templi etiam altitudo ab ipso fundata est, duplex edificatio, & excelsi parietes templi. In diebus ipsius emanaverunt putei aquarum, & quasi mare adimpleri sunt supra modum. Qui curavit gentem suam, & liberavit eam à preditione. Qui prævaluit amplificare civitatem, qui adeptus est gloriam in conversatione gentis: & ingressum domus, & atrij amplificavit.

ꝫ. Invenit se Augustinus

85
longe esse à Deo in regione disimilitudinis: tamquam audiret vocem Dei de excelso: Cibus sum grandium, * Cresce, & manducabis me. *ꝫ.* Nec tu me mutabis in te, sicut cibum carnis tuæ, sed tu mutaberis in me. * Cresce, & manducabis me. *Benedict.* Unigenitus Dei Filius.

Lectio ii.

Quasi stella matutina in medio nebulæ, quasi Luna plena in diebus suis lucet. Et quasi Sol refulgens, sic ille effulsit in templo Dei. Quasi arcus refulgens inter nebulas gloriæ, & quasi flos rosarum in diebus vernis, & quasi lilia quæ sunt in transitu aquæ, & quasi thus redolens in diebus æstatis. Quasi ignis effulgens, & thus ardens in igne. Quasi vas auri solidum, ornatum omni lapide pretioso. Quasi oliva pululans, & cypressus in altitudinem se extollens.

ꝫ. Sensit igitur, & expertus est, non esse mirum, quod palato non sano poena est panis; qui sano est suavis. *ꝫ.*

Et

Et oculis ægris odiosa est lux,
quæ puris est amabilis.

Y. Propter iniquitatem
corripuisti hominem, & ta-
bescere fecisti sicut araneam
animam ejus. * Et oculis
ægris. *Benedict.* Spiritus sanc-
ti gratia.

Lectio iii.

IN accipiendo ipsum sto-
lam gloriæ, & vestiri eum
in consummatione virtutis. In
ascensu Altaris sancti, glo-
riam dedit sanctitatis amic-
tum. In accipiendo autem par-
tes de manu sacerdotum, &
ipse stans iuxta aram. Et cir-
ca illum corona fratrum: qua-
si plantatio cedri in monte Li-
bano, sic circa illum sterunt
quasi rami palmæ, & omnes
filij Aaron in gloria sua.

R. Tunc verò invisibilia
Dei per ea quæ facta sunt,
intellecta cōspexit; sed aciem
figere non valuit, quia non
secum ferebat, nisi amantem
memoriam: * Et quasi ol-
facta desiderantem, quæ co-
medere nondum posset.

Y. Quid autem sacramen-
ti haberet, Verbum caro fac-

tum est, nec suspicari quidem
poterat. * Et quasi. Gloria Pa-
tri. * Et quasi.

In secundo Noct.

Añ. Verumtamen pri-
mam hujus lectionem non in-
telligens, totumque talem
arbitrans, distulit repeten-
dam exercitior in dominico
eloquio. *Psalm.* Cum invo-
carem.

Añ. Inde ubi tempus ad-
venit, quo nomen eum dare
oportebat: relicto rure, Me-
diolanum remeans, baptiza-
tus est à beato Ambrosio,
fugitque ab eo sollicitudo vi-
tæ præteritæ. *Psalmus.* Verba
mea auribus.

Añ. Nec satiabatur illis
diebus dulcedine mirabili,
considerare altitudinem con-
siliij divini, super salutem ge-
neris humani. *Psal.* Domine
Dominus noster. *Y.* Elegit
eum Dominus Sacerdotem
sibi. *R.* Ad sacrificandum ei
hostiam laudis. Pater noster.

Absolutio. Ipsius pietas. *Y.*
Jube domne. *Benedictio.*
Deus Pater omnipotens.

Lectio iv.

Augustinus Tagaste in Africa honestis parentibus natus, ac puer docilitate ingenij æquales longe superans, brevi omnibus doctrina antecelluit. Adolescens alienus à Christiana religione, Romam, deinde Mediolanum se contulit: ubi cum frequens Ambrosij Mediolanensis Episcopi esset auditor, ejus opera incensus studio catholicæ Fidei, annos natus triginta tres ab ipso baptizatur. Reversus in Africam cum religione vitæ sanctimoniam coniungens, à Valerio notæ sanctitatis Episcopo Hipponensi, præbyter factus est. Quo tempore familiam instituit religiosorum quibuscum victu communi, eodemque cultu utens, eos ad Apostolicæ vitæ doctrinæque disciplinam diligentissimè erudiebat. Sed cum vigeret Manichæorum hæresis, in qua etiam ipse aliquãdiu fuerat, vehementius in illam invehi cœpit: Fortunatumque hæresiarcham confutavit.

✠. Itaque avidissime lege-

67
re cœpit præ ceteris Apostolum Paulum: * Et perierunt illæ quæstiones, in quibus aliquando visus est ei adversari testimonijs legis, & Prophetarum textus sermonum ejus. ✠. Et aparuit una facies eloquiorum castorum, & exultare cum tremore didicit. * Et perierunt. *Benedictio.* Christus perpetua.

Lectio v.

HAc Augustini pietatè commotus Valerius, eum adiutorè adhibuit Episcopalis Officij. Nihil illo fuit humilium, nihil continentius. Lectus ac vestitus moderatus, vulgaris mensa, quam semper sacra vel lectione vel disputatione condiebat. Tanta benignitate fuit in pauperes, ut, cum non esset alia facultas, sacra vasa frangeret, ad eorum inopiam sustentandam. Feminarum, & in eis sororis, & fratris filia, contubernium familiaritatemque vitavit: quippè qui diceret: etsi propinquæ mulieres suspectæ non essent, tamen quæ ad eas ventitarent, posse sus-

K pitio-

ptionem efficere. Nullum finem fecit predicandi Dei verbum, nisi gravi morbo oppressus. Hæreticos perpetuo insectatus, & coram, & scriptis, ac nullo loco passus consistere: Africam à Manichæorum, Donatistarum, Pelagianorum, aliorumque præterea hæreticorum errore liberavit.

℞. Immisit ergo Dominus in mentem ejus, visumque est ei bonum in conspectu ejus pergere ad Simplicianum: * Qui ei bonus apparebat servus Dei: & lucebat in eo gratia divina.

℥. Audierat enim quod à juventute sua devotissimè Deo viveret, & verè sic erat. * Qui ei bonus. *Bened. Ignem sui amoris.*

Lectio vi.

TAm multa piè, subtiliter, & copiosè scripsit, ut Christianam doctrinam maximè illustrarit. Què in primis secuti sunt, qui postea Theologicam disciplinam via & ratione tradiderunt. Uvandalis Africam bel-

lo vastantibus, & Hipponem tertium jam mensem obsidentibus, in febrim incidit. Itaque cum discessum è vita sibi instare intelligeret: Psalmos David, qui ad poenitentiam pertinent, in conspectu positos profusis lacrimis legebat. Solebat autem dicere, neminem, etsi nullius sceleris sibi conscius esset, committere debere, ut sine poenitentia migraret è vita. Ergo sensibus integris in oratione defixus, astantibus Fratribus, quos ad charitatem, pietatem, virtutesque omnes erat adhortatus, migravit in cœlum. Vixit annos septuaginta sex, in Episcopatu ad triginta sex. Cujus corpus primum in Sardiniam delatum, deinde à Luithprando Longobardorum Rege magno pretio redemptum Ticinum translatum est, ibique honorificè conditum.

℞. Volebat enim confenti æstus suos, ut proferret, quis aptus esset modus vivendi sic affecto, ut ipse erat ad ambulandum in via Dei:

Dei: * In qua alius sic, alius sic ibat. *ŷ.* Displicebat enim ei, quidquid agebat in sæculo præ dulcedine Dei, & decore domus ejus, quam dilexit. * In qua alius. Gloria Patri. * In qua alius.

In tertio Nocturno.

Añã. Flebat autem uberri-
mè in hymnis, & canticis,
suave sonantis Ecclesiæ vo-
cibus vehementer affectus.

Psal. Domine, quis habitabit.

Añã. Voces igitur illæ in-
fluebant auribus ejus, & eli-
quabatur veritas in cor ejus,
& fluebant lacrymæ, & benè
illi erat cum illis. *Psal.* Do-
mine in virtute.

Añã. Adjunctus inde Ali-
pio, & Evodio, remeabat
ad Africam, quærens quis
eos ad benè vivendum locus
haberet utilius: sed cum es-
set apud Ostia Tiberina, pia
mater ejus defuncta est.

Psal. Domini est terra, &
plenitudo ejus. *ŷ.* Tu es Sa-
cerdos in æternum. *ꝛ.* Se-
cundum ordinem Melchise-
dech. Pater noster. *Absolutio*
A vinculis. *ŷ.* Jube Dñe.

Bened. Evangelica lectio.

Lectio sancti Evangelii se-
cundum Matthæum.

Lect. vii. cap. v.

IN illo tempore: dixit Je-
sus discipulis suis: Vos
estis sal terræ. Quod si sal
evanuerit, in quo salietur?
Et reliq.

Homilia Sancti Augustini
Episcopi.

*Lib. 1. de Serm. Domini in
monte. cap. 6.*

Ostendit Dominus fatuos
esse judicandos, qui
temporalium bonorum, vel
copiam sectantes, vel ino-
piam metuentes, amittunt
æterna, quæ nec dari pos-
sunt ab hominibus, nec au-
ferri. Itaque si sal infatuatum
fuerit, in quo salietur? Id
est, si vos, per quos con-
diendi sunt quodammodo po-
puli, metu persecutionum
temporalium amiseritis reg-
na coelorum: qui erunt ho-
mines, per quos à vobis er-
ror auferatur, cum vos elegerit
Deus, per quos errorem
auferat ceterorum?

ŷ. Vulneraverat charitas

K, Chris-

Christi cor ejus, & gestabat
verba ejus in visceribus, qua-
si sagittas acutas: * Et exem-
pla servorum Dei, quos de
mortuis vivos fecerat, tam-
quam carbones vastatores.

✠. Ascendenti à convalle
ploracionis, & cantanti can-
ticum graduum, dederat sa-
gittas acutas. * Et exempla.

Ben. Cujus festum colimus.

Lectio viii.

ERgo ad nihilum valet sal
infatuatum, nisi ut mit-
tatur foras, & calcetur
ab hominibus. Non itaque
calcatur ab hominibus, qui
patitur persecutionem: sed
qui persecutionem timendo
infatuatur. Calcari enim non
potest, nisi inferior: sed in-
ferior non est, qui quamvis
corpore multa in terra susti-
neat, corde tamen fixus in
coelo est.

℞. Acepta baptismi gratia,
positus apud Ostia Tiberina
cum Matre sua, colloqueban-
tur soli valde dulciter, & in-
hiabant ore cordis pariter in
superna fluentia fontis vitę: *
Vilescebatque mundus iste

inter verba cum delectatio-
nibus suis:

✠. Tunc ait illa filio: Nul-
la re jam delector in hac vita,
cum te contempta felicitate
terrena videam servum Dei.
* Vilescebatque. Gloria Pa-
tri. * Vilescebatque. *Bene-
dictio.* Ad societatem.

Lectio ix.

VOs estis lumen mundi.
Quò modo dixit su-
perius sal terrę; sic nunc di-
cit, lumen mundi. Nam ne-
que supèrius ista terra acci-
pienda est, quam pedibus
corporeis calcamus, sed ho-
mines qui in terra habitant,
vel etiam peccatores, quo-
rum condiendis; & extin-
guendis putoribus, Aposto-
licum Salem Dominus misit.
Et hic mundum, non cœ-
lum, & terram, sed homi-
nes, qui sunt in mundo,
vel diligunt mundum, oportet
intelligi, quibus illumi-
nandis Apostoli missi sunt.
Non potest civitas abscondi
super montem posita: id est,
fundata super insignem mag-
namque justitiam, quam sig-
ni-

nificat etiam ipse mons in quo disputat Dominus. Te Deum laudamus.

AD LAUDES

per horas. Añã.

Post mortem matris reversus est Augustinus ad agros proprios, ubi cum amicis, jejunijs, & orationibus vacans, scribebat libros, & docebat indoctos. *Psalm.* Dominus regnavit. *cum reliq.*

Añã. Comperta autem ejus fama, beatus Valerius Hipponensis Episcopus, eum à populo apprehensum, ac sibi præsentatum, licet invitum, presbyterum ordinavit.

Añã. Factus ergo presbyter, monasterium Monachorum mox instituit, & cœpit vivere secundum regulam sub sanctis Apostolis constitutam.

Añã. Sanctus autem Valerius ordinator ejus exultabat uberius, hominem sibi talem datum divinitus, qui in doctrina sana ædificare Ecclesiam esset idoneus.

Añã. Eodem tempore Fortunatus presbyter, Manicheorum versuti plurimos sedu-

cebat, quem sanctus Augustinus in conventu omnium disputans publicè superavit.

Capitul. Eccles. 50.

Ecce Sacerdos magnus, qui in vita sua suffulsit domum, & in diebus suis corroboravit templam. Templi etiam altitudo ab ipso fundata est; duplex ædificatio, & excelsi parietes templi.

Hymnus.

Magister Orbis maxime,
Qui mente clara cælitus
Scrutaris inscrutable
Trini Dei mysterium.
Ecclesiæ Sol splendide,
Ardore cujus igneo
Solvuntur imbres criminū
Nubes fugantur hæresum,
Scriptis refutas Arii,
Manetis orta dogmata,
Donati, & atra schismata
Verbo potente dissipas.
Per te subactis hostibus
Christi triumphat Gratia,
Et veritatis fulmine
Anguem Britannum con-

teris.

Quæ

Quæcumque monstra protulit
 Orcus, quot inde proferet,
 Libris repressa concident,
 Quibus Fides innititur.

Te jure solitudines

Exuberantes Monachis:

Et restituti prædicant

Normæ priori Clerici.

Fove precantes Trinitas,

Ex Patre Verbum, Caritas:

Quos Patris ardor edidit,

Amoris auge fructibus.

Amen.

Ÿ. Ora pro nobis beate
 Augustine. ꝛ. Ut digni effi-
 ciamur promissionibus Chris-
 ti.

Ad Benedictus. Añã.

In diebus ejus obsessa est
 Civitas Hipponensis ab exer-
 citu Barbarorum, inter quæ
 mala fuerunt Augustino la-
 crymæ suæ panes die ac noc-
 te; atque sub hoc eventu ad
 extremam horam veniens, ob-
 dormivit in pace.

Oratio.

DEus, qui abditiora sa-
 pientię tuæ arcana
 beato Augustino revelando,
 & divinæ charitatis flammis

in ejus corde excitando, mi-
 raculum columnæ nubis, &
 ignis in Ecclesia tua renovas-
 ti: concede, ut ejus ductu
 mundi vortices feliciter tran-
 seamus, & ad æternam pro-
 missionis patriam pervenire
 mereamur. Per Dñm. nos-
 trum Jesum Christum.

Ad Tertiam.

Añã. Comperta autem. *Ca-*
pitulum. Ecce sacerdos mag-
 nus, ut supra.

ꝛ. brev. Amavit eum Do-
 minus. * Et ornavit eum.
 Amavit. Ÿ. Stulam gloriæ in-
 duit eum. * Et ornavit eum.
 Gloria Patri. Amavit. Ÿ. Ele-
 git eum Dominus sacerdotem
 sibi. ꝛ. Ad sacrificandum ei
 hostiam laudis.

Ad Sextam.

Añã. Factus ergo presby-
 ter.

Capit. Eccles. 50.

IN diebus ipsius emanave-
 runt putei aquarum, &
 quasi mare adimpleti sunt su-
 pra modum. Qui curavit gen-
 tem suam, & liberavit eam
 a perditione.

Re. brev. Elegit eum Dominus * Sacerdotem sibi. Elegit. *ŷ.* Ad sacrificandum ei hostiam laudis. * Sacerdotem sibi. Gloria Patri. Elegit.

ŷ. Tu es sacerdos in æternum. *Re.* Secundum ordinem Melchisedech.

Ad Nonam.

Aña. Eodem tempore.

Capitulum. Eccl. 50.

Quasi stella matutina in medio nebulæ, & quasi luna plena in diebus suis lucet, & quasi sol refulgens, sic ille effulsit in templo Dei. *Re. brev.* Tu es sacerdos. * In æternum. Tu es. *ŷ.* Secundum ordinem Melchisedech. * In æternum. Gloria Patri. Tu es sacerdos in æternum. *ŷ.* Justum deduxit Dominus per vias rectas. *Re.* Et ostendit illi regnum Dei.

In secundis Vesperis.

Aña. Post mortem matris *Cum reliquis de Laudibus.* *Psalm.* Dixit Dominus. *Cum reliq. de Dominica, & loco ultimi. Psalmus.* Memento

Domine David.

Capitulum, Hymnus, & ŷ. ut in primis Vesperis.

Ad Magnificat.

Aña. Hodie gloriosus Augustinus, dissoluta hujus habitationis domo, domum non manufactam accepit in coelis quam sibi cooperante Dei gratia, manu, lingua, fabrefecit in terris: ubi, quod jam, sitivit internum, gustat æternum, decoratus una stola, securusque de reliqua.

Et fit com. Decollat. S. Joannis tant.

Die III. Septembr.

Vesp. diei oct. ut in 1. Vesp. festi, orat. prop. com. prac.

Die IV. Septembr.

Octava S. Augustini, dup.

Oratio.

Deus, qui beatum Augustinum Ecclesiæ tuæ in exponendis sacræ Scripturæ mysteriis, doctorem optimum, & electum Antistitem providisti: da nobis, quæsumus,

mus, ejus semper, & doctrinis instrui, & oratione fulciri. Per Dominum nostrum.

Ad Matutinum, & Horas omnia ut in die Festi, præter ea quæ sequuntur.

In i. Noct. Lect. de script. oc.

In Secundo Nocturno.

Lectio iv.

ANno Domini quadringentesimo quadragesimo, cum Wandali totam Africæ Provinciam occupassent: vastantes omnia, nec parcentes sexui, ordini, vel ætati: post autem ad Hippo-nensis Civitatem pervenientes, ipsam manu valida obsedissent; sub hac tribulatione, Augustinus præ ceteris suæ senectutis, amarissimam, & lugubrem duxit vitam: Fueruntque sibi lacrymæ ejus panes die, ac nocte, cum alios videret occisos, alios effugatos, Ecclesias Sacerdotibus viduatas, civitates cum accolis dissipatas. His tribus tribulationibus attritus, tertio obsidionis mense, febribus laborans, lecto decumbit.

B. Itaque avidissimè legere coepit præ cæteris Apostolum Paulum: * Et perierunt illæ questiones, in quibus aliquando visus est ei adversari testimonijs legis, & Prophetarum textus sermonum ejus. * Et apparuit una facies eloquiorum castrorum, & exultare cum tremore didicit. * Et perierunt.

Lectio v.

INtelligens autem dissolutionem sui corporis imminere, septem Psalmos Pœnitentiales sibi scribi fecit, ipsosque in loco contra parietem positos lecto decumbans legebat, & ubertim, ac jugiter lacrimas fundebat: & ut Deo vacaret liberius, & ejus intentio à nullo impedi-ri posset, ante decem dies sui exitus, nullum ad se ingredi præcepit, nisi vel cum medicus ingrederetur, vel cum sibi refectio portaretur. Quidam autem æger ad eum venit, asserens sibi in visione præceptum esse, ut ad eum accederet, & sanitatem reci-

peret : Videns autem fidem
ejus, pro ipso oravit, & sa-
nitatem recepit.

¶. Immisit ergo Dominus
in mentem ejus, visumque
est ei bonum in conspectu
ejus pergere ad Simplicianum:
* Qui ei bonus apparebat ser-
vus Dei: Et lucebat in eo gra-
tia divina. ¶. Audierat enim
quod à juventute sua devo-
tissime Deo viveret, & verè
sic erat. * Qui ei bonus.

Lectio vi.

Denique dissolutio sui
corporis appropinquans,
hoc memoriale docuit, nul-
lum videlicet hominem, quan-
tumcumque excellentis me-
riti sine confessione, & Eu-
charistia debere transire. Ad
extremam autem horam ve-
niens membris omnibus sui
corporis incolumis, integro
aspectu, atque auditu, anno
ætatis suæ septuagesimo sep-
timo, Episcopatus verò qua-
dragessimo septimo, coram
positis fratribus, & oranti-
bus, migravit ad Dominum.
Verbum Dei usque ad ipsam

suam ægritudinem, sine in-
termissione aliqua prædica-
vit. Testamentum autem nul-
lum fecit, quia unde faceret,
pauper Christi non habuit.

¶. Volebat enim confe-
renti, æstus suos, ut profer-
ret, quis, aptus esset modus
vivendi sic affecto, ut ipse
erat, ad ambulandum in via
Dei: * In qua alius sic, alius
sic ibat. ¶. Displicebat enim
ei, quidquid agebat in sæculo
præ dulcedine Dei, & deco-
re domus ejus, quam dile-
xit. * In qua alius. ¶. Glo-
ria Patri. * In qua alius.

In tertio Nocturno.

*Lectio S. Evangelij secundum
Matthæum.*

Lectio vii. cap. 5.

In illo tempore: Dixit Je-
sus discipulis suis: Vos
estis sal terræ, quod si sal
evanuerit, in quo salietur?
Ad nihilum valet ultra, nisi
ut mittatur foras, & concu-
setur ab hominibus. Et reliq.

De Homil. S. Gregorij Pap.

Considerandum nobis est,
fratres charissimi, ut
L qui

qui una, eademque exortationis voce, non sufficit simul cunctos admonere, studeat, singulos, in quantum valet, instruere, privatis locutionibus ædificare: debemus namque pensare, quod à Domino dicitur Sanctis Apostolis, & per Apostolos nobis: Vos estis sal terræ: Si igitur sal sumus, condire mentes fidelium debemus. Vos igitur, qui pastores estis, pensate, quia animalia Dei pascitis: de quibus profecto animalibus à Deo per Psalmistam dicitur: Animalia tua habitabunt in ea.

¶. Vulneraverat Charitas Christi cor ejus, & gestabat verba ejus in visceribus, quasi sagittas acutas: * Et exempla servorum Dei, quos de mortuis vivos fecerat, tamquam carbonem vastatores. ¶. Ascendenti à convalle plorationis, & cantanti canticum graduum, dederat sagittas acutas. * Et exempla.

Lectio viii.

ET sæpe videmus, quod petra salis brutis anima-

libus anteponitur, ut ex eadem salis petra lambere debeant, & meliorari. Quasi ergo inter bruta animalia petra salis debet esse Sacerdos in populis. Curare namque Sacerdoti necesse est, quæ singulis dicat, unumquemque qualiter moneat: ut quisquis Sacerdoti jungitur, quasi è salis tactu, æternæ vitæ sapore condiatur. Sal etenim non sumus, si corda audientium non condimus: quod condimentum ille proximo veraciter impendit, qui prædicationis verbum non subtrahit, sed tunc alijs verè recta prædicamus, si dicta rebus, & exemplis ostendimus.

¶. Verbum Dei ad ultimam ægritudinem alacritè, fortitè, ac sana mente in Ecclesia prædicavit: membrisque omnibus incolumis, integro aspectu, & auditu. * Coram fratribus orantibus dormivit in pace. ¶. Testamentum nullum fecit, quia, unde faceret, pauper Christi non habuit. * Coram fratribus. Gloria Patri. Coram.

Lectio ix.

NUllum autem, puto, fratres charissimi, ab aliis majus prejudicium, quam a Sacerdotibus tollerat Deus: quando eos, quos ad aliorum correctionem posuit, dare de se exempla pravitatis cernit, quando ipsi peccamus, qui compescere peccata debuimus. Nulla animarum lucra quaerimus: ad nostra quotidie studia vacamus, terrena concupiscimus, humanam gloriam intentamente captamus. Et quia eo ipso, quo ceteris praelati sumus, ad agenda quaelibet majorem licentiam habemus: susceptae benedictionis mysterium vertimus ad ambitionis argumentum. Dei causam relinquimus, ad terrena negotia vacamus: locum sanctitatis accipimus, & terrenis actibus implicamur.

Te Deum.

In secundis Vesp. in capite de com. S. Juliani Epis. & Conf. cum com. octav.

Festum S. Rosalio Virg. transfertur in primam diem

non impeditam.

Die XXV. Septembris.

Com. martyrii S. Firmint Ep. & Mart. Patroni Regni, & Diocesis. dup. in toto Regno Navarre, & Diocesis. Lect. 1. Noct. de Script. reliq. ut in ejus festo 7. Julii

OCTOBER.

Die XXI. Octobris.

In Eccles. Cathedrali. sic de S. Ursula, & Sociarum ejus Virg. & Mart. dup. quia habetur in ea unus Caput Virg.

Omnia de communi Virg. & Martyr.

In primis Vesp. ad Magnific. & in Laud. ad Benedictus.

Ann. Prudentes Virgines, aptate vestras lampades: ecce sponsus venit, exite obviam ei.

1. Adducentur Regi Virgines post eam.

2. Proxima ejus afferentur tibi.

Oratio.

DA nobis, quaesumus Domine Deus noster, san-

Starum Virginum, & Martyrum tuarum Ursulae, & Sociarum ejus, palmas incessabili devotione venerari, ut quas digna mente non possumus celebrare, humilibus saltem frequentemus obsequiis. Per Dominum.

Leet. primi Noct. de Script.

In secundo Noct. Lectiones de cni. Virginum. 2. loco.

In tertio Nocturno, Homilia in Evangelium: Simile erit Regnum Coelorum decem Virginibus, ut in communi Virginum.

Nona Leetio (qua fit ex duabus.) & com. S. Hilariionis, ut in Breviario.

Die XXII. Octobris.

In festo Ss. Nunilonis, & Alodiae Virg. & Mart. dup. in Dioces.

In utrisque Vesp. ad Magnif. & in Laudibus ad Benedictus. Aña. Prudentes Virgines. & Adducentur. ut in communi.

Oratio.

ADjuvent nos, quaesumus, Domine, merita, intercessionisque Sanctarum Virginum, & Martyrum tuarum Nunilonis, & Alodiae, ut qui earum solemnitatem votivo colimus honore, ipsarum suffragiis ab omnibus malis erui mereamur. Per Dominum.

In primo Nocturno Leet. de scriptura.

In secundo Nocturno.

Leetio iv.

NUnilo, & Alodia sorores non longè ab Urbe Osca nobilibus parentibus, sed patre Gentili, matre vero Christiana ortæ, à primis annis fidei præceptis à matre institutæ, in dies moribus, & Christiana doctrina profecerunt. Hanc itaque vitæ rationem, matre mortua cum vigilantissimè exequerentur, impium per totam ferè Hispaniam Abderramis Cordubensium Regis promulgatur edictum, ut quicumque utroque, vel altero parente Ethnico genitus esset, nisi Christo

tum

tum abnegaret, capite plec-
 teretur. Cumque hoc sacrile-
 gum edictum per omnes fere
 Provincias in Regno præser-
 tim Aragonum observaretur,
 quidam Sanctarum Virginum
 cognatus, quod illis, ut Chris-
 ti fidem abnegarent, persua-
 dere non potuisset, eas defert
 ad judicem, contra edictum
 regis, patre ortas gentili fi-
 dem profiteri Christianam.

Be. Propter veritatem, &
 mansuetudinem, & justitiam:
 * Et deducet te mirabiliter
 dextera tua. *Y.* Specie tua, &
 pulchritudine tua, intende,
 prospere procede, & regna. *
 Et deducet.

Lectio v.

Quas ille statim jubet si-
 bi præsentari. At Vir-
 gines nec precibus, nec
 minis, ullo modo flecti po-
 tuerunt, ut à sancto proposi-
 to recederent. Quare ira ac-
 census iudex, jubet eas do-
 mi ipsarum, ut vel sic terreren-
 tur, arctissimis vinculis alli-
 gari; at illarum majori tunc ani-
 mo sese invicem hortabantur
 ad agonem, laborumque to-

ferantiam. Quo cognito sce-
 lestus ille Sanctarum Virgi-
 num cognatus, ad Regem Is-
 mael, qui tunc Oscæ præerat,
 se contulit, coepitque eas ins-
 tanter accusare. Quas ille ad
 se perductas, postquam nul-
 la ratione potuit à fide defe-
 ctere, jubet in carcerem va-
 riis tormentis affligi, & post
 quadraginta dies, si in pro-
 posito perseveraverint, capite
 plecti. Ubi cum lictor mayo-
 ri dixisset; Nunillo cervicem
 extende: tunc illa crinibus ca-
 put circumligans; feri, in-
 quit, velociter, cui cum pau-
 lulum crura nudarentur, So-
 ror occurrens illa cooperuit,
 ubi, & ipsa statim decollata
 est duodecimo Kalendas No-
 vembris.

Be. Dilexisti justitiam, &
 odisti iniquitatem: * Propte-
 rea unxit te Deus, Deus tuus
 oleo lætitiæ. *Y.* Propter ve-
 ritatem, & mansuetudinem,
 & justitiam. * Propterea.

Lectio vi.

EArum corpora in loco, qui
 dicitur Furcas, ut à bes-
 tiis devorarentur, posita, Dei
 bc

beneficio intacta ab eis extiterunt: quæ Christiani à rege obtenta sepelierunt. Cum autem in loco ubi sepulta fuerant, è coelo splendida lumina cernerentur, ita ut Rex etiam ipse miraretur, corpora inde exhumari, & in altum urbis puteum, superjecto magno lapidum, & terræ aggerè, ne quando à Christianis invenirentur, ac colerentur, rex projici jubet. At Dominus, qui discipulis suis dixit: capillus de capite vestro non peribit, Onecæ Regina Navarræ inspiravit, religiosè, sollicitèque ea investigare, quæ tandem inventa, in celeberrimum Sancti Salvatoris Legerensis Coenobium honorificè transtulit: decimo quarto Kalendas Maii, ubi populorum frequentia venerantur.

℞. Afferentur Regi virgines post eam, proximè ejus: * Afferentur tibi in lætitia, & exultatione. ʒ. Specie tua, & pulchritudine tua, intènde, prosperè procede, & regna. * Afferentur. Gloria Patri. * Afferentur.

In tertio Noct. Hom. in Evangelium. Accesserunt ad Jesum, ut in Communi Virginum secundo loco.

NOVEMBER.

Die XXVIII. Novembris. *In Civitate Pompelonens. jejunatur pro Vigil. S. Andrea auctoritate majorum. Si vero venerit in Dominica, jejunatur die precedenti.*

Vesp. seq. nul. com. nisi venerit in Adventu.

Die XXIX. Novembris. *In festo S. Saturnini Ep. & Mart. & Patroni Civitatis Pompelon.*

In Civit. dup. 1. clas. cum octava.

Extra eam dup. 2. clas. sine octava.

Omnia de cni. unius M. Oratio. Infirmiorem.

In primo Nocturno Lect. A Mileto. de eodem cni. 1. loco.

In secundo Noct. Lectia iv.

Saturninus Episcopus à Beato Petro Apostolorum

rum Principe ordinatus, ad prædicandum Christi Evangelium in Galliam missus est. Qui cum Tolosam miserabili gentilium errore detentam videret, eam divino fretus auxilio ad verum Dei cultum perducere coepit, ibique parvulam Ecclesiam, ubi divina perageret officia, construxit. Propagandi autem Verbi Dei amore incensus, Honestum Presbyterum in Hispaniam misit. Qui à Pompelonensibus benignè receptus, ab eo precibus impetrarunt, ut istuc Saturninum Tolosanum Episcopum accersiret. Quo cum ille accersitus libenter venisset, Beati Saturnini adhortationibus brevi ad quadraginta hominum millia ex urbe, & circumvicinis oppidis fidem susceperunt. In quibus fuere tres nobiles Senatores Faustus, Fortunatus, & Firmus, cujus Filius Firminus postea Episcopus Pompelonensis creatus est.

Et. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductori-

bus tutavit illum. * Et dedit illi claritatem æternam. V. Descenditque cum illo in foveam & in vinculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio v.

Cognita deinde Pompelonensium pietate, & in religione profectu, relicto ibi Honesto Evangelicæ prædicationis gratia, Saturninus Tolosam rediit. Qui cum ad templum, quod juxta Capitolium ædificaverat, frequenter accederet, fallax demonum turba sancti viri præsentiam sustinere non poterat: & ut erant muta simulacra, ad solita consulentium vota, responsa dare renuebant. Quæ rei novitate idolorum sacerdotes commoti, inter se conquisierunt, unde illa inusitata taciturnitas suis numinibus obvenisset. Ut verò cognoverunt crebro Saturnini ad Ecclesiam transitu garrula numina muta fieri, ejusque prædicatione populi magnam partem Christo Jesu tamquam vero Deo cultum, & reverentiam adhibuisse; beatus Episcopus.

Episcopum interficere decreverunt.

Desiderium animæ ejus tribuisti ei Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. ✠. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

Lectio vi.

Porrò cum illi tauro ad victimam parato certi aliquid de his, quæ dicebantur, studiosius vellent agnoscere, & Deos suos litatione tam ingentis hostiæ propitios sibi reddere vellent. En Saturninum ipsum ad Ecclesiam venientem comprehendunt, eique vel diis sacrificare, vel mortem subire proponunt. Qui cum se unum, & verum Deum colere, & ei hostias laudis immolare profiteretur, deos autem gentium, demones, & inania simulacra esse palam diceret, ad hanc vocem omnis illa sacrilega multitudo commota est, & tauro ad victimam præparato Sa-

turninum tanquam deorum hostem alligant, atque iclum stimulis acerbis eundem tauro cum ipso de superiori Capitolii parte præcipitant: Qui in primis gradibus capite colliso, cerebroque excusso, ac corpore omnium membrorum parte lacerato, dignam Deo animam reddidit tertio Kalendas Decembris in persecutione Neronis. Ejus corpus duæ tantum mulieres sexus infirmitatem fidei virtute superantes, ligneo feretro immisum, in abdito, profundoque loco condiderunt.

Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus ✠. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus: & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et Gloria Patri. Et.

In tertio Noct. Evangelium. Si quis venit ad me, de Comuni unius Mart. primo loco.

In Civitate nihil de Vigil. S. Andreae, nec de S. Saturnino Mart. In adventu

autem

autem fit commem. feria.

Extra Civitatem in Diæces. nona lectio, & commem. Vigil. & S. Saturnini Mart. In adventu non fit commem. Vigil. in Laud.

In Civitate in secundis Vesp. fit commem. S. Andreae Apostol. & feriæ in Adventu.

Extra Civitatem in Diæces. Vesp. S. Andreae Apostol. ut in Breviar. commem. S. Saturnini Episc. & Mart. & feriæ. in Adventu.

Quando festum S. Saturnini venerit in Dominica prima Adventus transfertur post festum S. Andreae.

Die XXX. Novembris. In Festo S. Andreae Apostol. Dup. secundæ clas. ut in Breviar. & in Laudib. non fit commem. in Civitate suæ oct. fit vero feriæ in Adventu.

In secundis Vesp. (in Civitate) fit commem. oct. si die sequenti fiat Officium de ea. Si vero die sequenti fiat de festo S. Saturnini in Civit. Vesp. erunt de S. Saturnino cum commem. S. Andreae Apost.

& feriæ. Et extra Civitatem in Diæces. Vesp. S. Andreae Apostol. cum commem. S. Saturnini, & feriæ.

DECEMBER.

Die I. Decembris.

Tertiadie infra oct. Sanct. Saturnini de ea semidup.

In primo Noct. lect. de scriptura occurrent.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

De S. Cypriano 22. Lectio iv.

Sermonem exigit tam grata, & religiosa solemnitas, qua passionem Beati Martyris Saturnini celebramus. Tristis procul-dubio tunc Ecclesia fuit, non damno cadentis, sed desiderio recedentis semper cupiens videre presentem tam bonum rectorem atque doctorem. Sed quos affligerat sollicitudo certaminis, consolata est corona victoris. Et nunc non solum sine ulla tristitia, verum etiam cum ingenti laetitia cuncta, quæ tunc gesta sunt, legendo recolimus, dieque isto gaudere nobis concessum

est, non timere. Neque enim formidamus terribiliter venientem, sed expectamus hilariter redeuntem.

R. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. *V.* Descenditque cum illo in foveam, & in vinculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio v.

Vicina corporis morte non moriebatur in animo pastoris vigilantia pastoralis, & cura tuendi Domini gregis, usque ad extremum vitæ hujus diem mente sobria tenebatur: nec excutiebat ab animo diligentiam fidelissimi dispensatoris manus tam proxima cruenti carnificis: ita se martyrem cogitabat futurum, ut esse non oblivisceretur Episcopum, magis curans, quam rationem pastorum Principi de commissis sibi ovibus redderet, quam quid infideli de fide propria responderet; amabat quippè eum, qui Petro dixerat, amas me?

Pasce oves meas: & pascebat oves ejus, pro quibus sanguinem fundens illum imitans properabat.

R. Desideriū anime ejus tribuisti ei Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. *V.* Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronā de lapide pretioso. Et.

Lectio vi.

PRæcesserant eum multi martyres, quos flagrantissimis exhortationibus suis ad vincendum diabolum accenderat, & erat utique justum, ut quos veridicus loquendo præmisserat, patienter intrepidus sequeretur. Quid ad hæc dicamus? Quid ad hæc exultemus tanta conceptione gaudiorum? In quid erumpat cor nostrum, & os nostrum? Habentes memoriam præsentis loci, festivitatem solemnissimi diei, propositionem saluberrimi exempli, omnibus medullis nostris dicamus, Deo gratias.

R. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pul-

pulchritudinis posuit super caput ejus. *Y.* Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus: & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et. Gloria. Et.

In tertio Nocturno,

Lectio S. Evangelij secundum Lucam.

Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Jesus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem, & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorij Papæ.

SCimus, quia cum de terra Philistinorum arca Domini ad terram Israelitarum redderet, plastro superimposita est, & vaccæ plastro subjunctæ sunt, quæ foetæ fuisse memorantur, quarum vitulos clauserunt domi, & scriptum est: ibant autem in

directum vaccæ per viam, quæ ducit Bethsames: uno itinere gradiebantur, pergentes, & mugientes, & non declinabant neque ad dexteram, neque ad sinistram: quid igitur vaccæ, nisi fideles quosque in Ecclesia designant? Qui dum sacri eloquij præcepta cōsiderant, quasi super impositâ sibi Domini arcam portant.

Re. Corona aurea super caput ejus: * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. *Y.* Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lect. viii.

DE quibus hoc etiam est notandum, quod fuisse foetæ memorantur: quia sunt plerique, qui in via Dei intrinsecus positi, foris carnalibus affectibus ligantur; sed non declinant à recto itinere, quia arcam Dei portant in mente: ecce enim vaccæ Bethsames pergunt; Bethsames quippè domus solis dicitur; & Propheta ait: vobis autem,

M 2 qui

qui timetis Dominum, orietur Sol justitiæ. Si igitur ad æterni Solis habitationem tendimus, dignum profecto est, ut de Dei itinere pro carnalibus affectibus non declinamus: tota enim virtute pensandum est, quod vaccæ Dei plaastro suppositæ pergunt, & gemunt: dant ab intimis mugitus, & tamen de itinere non deflectunt gressus. Sic nimirum fideles quique esse debent, ut compatiantur proximis per charitatem, & tamen de via Dei non exorbitent per compassionem.

B. Hic est vere martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas iudicum non timuit, nec terrenæ dignitatis gloriam quæsit, sed ad coelestia regna pervenit. *Y.* Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Lectio ix.

Hoc ipsum verò odium animi, qualiter exhiberi debeat, veritas subden-

do manifestat, dicens: & qui non bajulat crucem suam, &c. Crux quippè à cruciatu dicitur; & duobus modis crucem Domini bajulamur, cum aut per abstinentiam carnem afficimus, aut per compassionem proximi necessitatem illius nostram putamus. Qui enim dolorem exhibet in aliena necessitate, crucem portat in mente. Sciendum verò est, quod sunt nonnulli, qui carnis abstinentiam non pro Deo sed pro inani gloria exhibent: & sunt plerique, qui compassionem proximo non spiritualiter, sed carnaliter impendunt, ut ei non ad virtutem, sed quasi miserando ad culpas faveant; Hi itaque crucem quidem videntur ferre, sed Dominum non sequuntur. Unde rectè hæc eadem veritas dicit: qui non bajulat crucem suam, & venit post me, non potest meus esse discipulus. Te Deum.

In secundis Vesp. à cap. fit de S. Bibiana Virg. & Mart. cum commem. octav. & in Adventu etiam de fer. Die

Die II. Decembris. *Quarta die infra oct. in festo S. Bibianæ Virg. & Mart. semidup. ut in Breviar. commemor. octav. & in Adventu feria.*

Vesp. de S. Francisco Xaverio. Intra Regnum, etiam in Civitate, com. fer. tant. Extra Regnum in Diæces. com. S. Bibianæ, & fer.

Die III. Decembris.

In festo S. Francisci Xaverij Conf. Patr. Regni. Dup primæ clas. cum oct. intra Regnum in Diæces.

In primo Nocturno Lectiones, Beatus vir, de Comuni Conf. non Pontif. secundo loco.

In secundo, & tertio Noct. ut in Breviar.

In Laudibus com. feria. In Civitate nihil de sua oct. in Laud.

Extra Regnum, dup. maj. Lectiones primi Noct. Beatus vir, de eodem Comuni. reliqua ut supra.

In secundis Vesp. ubique com. S. Barbaræ Virg. & M. ut in Breviar. & feria. In

Civitate nihil de sua oct.

Die IV. Decembris. *Sexta die infra oct. S. Saturnini, & secunda S. Francisci Xaverij.*

In festo S. Barbaræ Virg. & Mart. dup. ut in Breviar.

In Laudibus (in Civitate) com. S. Saturnini, S. Francisci Xaverij, & feria (in Regno) commemor. S. Francisci Xaverij, & feria.

Die VI. Decembris.

Pro Civitate.

In die oct. S. Saturnini dup. Omnia ut in die festi.

In 1. Noct. lect. de script.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Petri Chrysologi.

De S. Cypriano. 129.

Lectio iv.

QUoniam hodie Deo in natali S. Saturnini Martyris convenimus, in quo miro certamine de diabolo triumphavit: & quia nobis virtutum suarum gloriosum reliquit exemplum; ideò exultare nos convenit, & lætari. Natalem ergo sanctorum cum auditis, charissimi, nolite putare illum dici, quo nas-

nas-

nascuntur in terram de carne, sed de terra in coelum, de labore ad requiem, de tentationibus ad quietem, de cruciatibus ad delicias, non fluxas, sed fortes, & stabiles, & æternas, de mundanis risibus ad coronam & gloriam. Tales natales dignè martyrum celebremus.

R. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam.

V. Descenditque cum illo in foveam, & in vinculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio v.

CUm ergo hujusmodi festivitas agitur, noli estimare, charissime, quod in solis prandiis, & profusioribus epulis natales martyrum celebrentur, sed imitandum tibi proponitur, quod in memoria martyris celebras. Aspice ergo charissime, alacritatem populi circumstantis; in hac enim die aliquando turba astitit impiorum, cum

Sanctus Saturninus jussu tyranni feriretur: turbæ erant maiorum expectantium chori; nunc multitudo fidelium ad colærandum devota confluit: tunc turba sævientium, nunc exultantium; tunc desperatorum, nunc sperantium.

R. Desiderium animæ ejus tribuisti ei Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. *V.* Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

Lectio vi.

Idcirco ergo natales martyrum annua læticia celebrantur, ut quod semel actum est, per omne ævum in memoria maneat devotorum. Gesta res est, charissime, ne te diceres ignorare; celebrantur annua, ne dicas, oblitus sum. Ad hæc ergo imitanda vos animate, charissimi, hanc magnanimitatis gratiam concupiscite: hoc petite dari vobis, quod ille meruit adipisci.

Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. ✠. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus: & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et. Gloria Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 14.

IN illo tempore: Dixit Jesus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxorem & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem, & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episc. Ex Epist. 38.

Sumptus ad turrinam ædificandam, & bellantium valentia decem milium adversus regem, qui viginti habet, nihil est aliud, quam ut renunciet unusquisque omnibus, quæ sunt ejus. Prælocutio autem superior cum extrema conclusione concordat:

in eo enim, quod unusquisque renuntiat omnibus, quæ sunt ejus, etiam illud continetur, ut oderit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc, & animam suam, omnia enim hæc propria ejus sunt, quæ plerumque implicent, & impediunt ad obtinenda, non ista propria temporaliter transitura, sed in æternum mansura communia:

✠. Corona aurea super caput ejus. * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. ✠. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viii.

Nec succenseant parentes, hoc præcipere Dominum, ut eos oderimus, quando nobis hoc de anima nostra præcipitur. Sicut autem hoc præceptum, quo perdere jubemur animam nostram, non ad id valet, ut se quisque interimat, quod inexpiable nefas est: & tamen

valet ut interimat in se carnalem animæ affectum, quo cum impedimento futuræ vitæ præsens vita delectat: ita de parentibus rectissimè dicitur, ut qui eos amat, perdat eos, non more parricidarum interficiens, sed spiritali gladio Verbi Dei carnalem affectum eorum, quo & se ipsos, & eos, quos genuerunt, irritamenti hujus sæculi obligare conantur, piè, fidenterque percutiens, & occidens, illud in eis vivere faciat, quo cum filiis suis temporalibus, parentes æternos Deum, Ecclesiamque cognoscunt.

ix. Hic est verè martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas judicum non timuit, nec terrenæ dignitatis gloriam quæsivit, sed ad coelestia regna pervenit. *v.* Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Lectio ix.

Tolle Crucem tuam, & sequere Dominum:

Cruce enim nostra, quam Dominus portare à nobis jubet, ut eum expeditissimi sequamur, quid aliud, quam mortalitatem carnis hujus significat? Ipsa enim nos cruciat, donec absorveatur mors in victoriam. Crux ergo hæc ipsa crucifigenda est, & transfigenda est clavis timoris Dei, ne solutis, & liberis membris reluctantem portare non possis: sequi enim Dominum, nisi eam portans, omnino non vales; nam quomodo eum sequeris, si non es ejus? qui autem Jesu Christi sunt, ait Apostolus, carnem suam crucifixerunt cum passionibus, & desideriis. Te Deum.

Ad Laud. fit com. S. Xaverii, & feria.

In secundis Vesp. à cap. fit de S. Ambrosio Episc. cum com. oct. S. Saturnini, Xaverij, & feria.

Si hæc dies octava venerit in Dominica recitatur hoc modo.

In Sabbato præced. Vesperunt de S. Petro cum com. Dominica diei oct. S. Saturni-

nini ut in primis Vesp. fest.
 & S. Francisci.

In die Dominica in Laud.
 fit com. octavae S. Saturnini,
 & S. Xaverii.

Vesp. de S. Ambrosio Ep.
 com. Dominic. octavae S. Sa-
 turnini, & Xaverij.

PRO REGNO.

Ipsa die VI. Decembris.
 Fit de S. Nicolao Conf. dup.
 cum com. S. Xaverij, & fer.

In secundis Vesp. à cap.
 fit de S. Ambrosio, com. S.
 Nicolai, Xaverij, & fer.

Die VII. Decembris.

In festo S. Ambrosij Episc.
 Conf. & Eccles. Doct. dup.
 In Laud. com. S. Xaverij,
 & feria.

Vesp. Conception. B.M.V.
 com. fer. tant. nil de octav.

Die VIII. Decembris.

In festo Concept. B. M. V.
 dup. 1. clas. cum octav.

In Laud. com. fer. tant.

In secundis Vesp. com. S.
 Leocadiae Virg. & Mart.
 & fer. tant.

Die IX. Decembris.

In festo S. Leocadiae V. &
 Mart. dup. (Hisp.)

In Laudib. com. oct. Con-
 ception. S. Xaverij, & fer.

In secundis Vesp. à cap. fit
 de oct. S. Xaverij, ut in pri-
 mis Vesp. fest. com. S. Leo-
 cadie, Concept. fer. & S.
 Melchiadis Mart.

Die X. Decembris.

Octava S. Xaverij dup.

In 1. Noct. Lect. de script.

In 2. Nocturno.

De Serm. S. Bernardi Abbat.

Serm. 2. de S. Victore.

Lectio iv.

GAudete in Domino, di-
 lectissimi, qui inter
 continua suæ pietatis benefi-
 cia indulget hominem mun-
 do, cujus multi salvarentur
 exemplo. Iterum dico, gau-
 dete, quod factus de medio
 appropriavit Deo, ut multo
 plures ejus intercessione sal-
 ventur, in terris visus est, ut
 esset exemplo: in coelum le-
 vatus est, ut sit patrocinio.
 Hic informat ad vitam, illic
 invitat ad gloriam: factus est
 mediator ad Regnum, qui
 fuit incitator ad opus. Bonus
 mediator, qui sibi jam pos-

N

tu-

tulans nihil, totum in nos transferre desiderat, & supplicantis affectum, & supplicationis fructum: quid enim quærat sibi, qui nullius eget?

R. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. *V.* Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

HÆc dies gloriosæ migrationis ejus, dies lætitiæ cordis ejus, exultemus, & lætemur in ea. Introibit in potentias Domini, gaudeamus: quia nunc potentior est ad salvandum. Hodie Beatus Franciscus Xaverius, posito corpore, tantò alacrior, quanto expeditior penetravit in sancta, similis factus in gloria sanctorum. Hodie despecto mundo, & mundi principe triumphato, supra mundum victor ascendit, accipiens de manu Domini coronam victoriæ. Ascendit autem cum immensa suppellecti-

tili meritorum clarus triumphis, miraculis gloriosus: sedet veteranus miles, debita jam suavitate, & securitate quietus: securus quidem sibi, sed nostri sollicitus. O venerandam etiam ipsis Angelis Sanctitatem! quam pari studio, etsi dispari voluntate, & mali fugitant, & frequentant boni, nec facillè dixerim, quid virum astruat sanctiorem, horum favor, aut pavor illorum.

R. Amavit eum Dominus & ornavit eum, stolam gloriæ induit eum: * Et ad portas paradisi coronavit eum. *V.* Induit eum Dominus lorricam fidei, & ornavit eum. Et ad portas.

Lectio vi.

OMnes emerite, qui Christianæ militiæ duris laboribus Angelicæ felicitatis requiem commutastis: respice ad imbelles, & imbecilles commilitones tuos, qui inter hostiles gladios, & spirituales nequitias tuis laudibus occupamur. Quàm pium, quàm dulce, quàm suave,

ve, ò Franciscè Xaveri ! in hoc loco afflictionis, & in hoc corpore mortis te canere, te colere, te precari. Nomen tuum, & memoriale tuum flavus distilans in labijs captivorum, mel, & lac sub lingua eorum, qui tui memoria delectantur. Eja ergo fortis athleta, dulcis Patrone, advocate fidelis exurge in adjutorium nobis; ut, & nos de nostra ereptione gaudeamus, & tu de plena victoria glorieris.

℞. Iste homo perfecit omnia, quæ locutus est ei Deus, & dixit ad eum: Ingredere in requiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex omnibus gentibus. ✠. Iste est, qui contempsit vitam mundi, & pervenit ad coelestia regna. Quia. Gloria Patri. Quia.

In tertio Nocturno Evangelium, & Homil. ut in die fest.

In Laudib. commem. oct. Concept. fe. & Melchiadis.

In 2. Vesp. com. S. Damasi Pap. & Conf. oct. Conc. & fer.

Si hæc octava venerit in Domin. recitatur hoc modo.

In Sabbato præcedent. Ves.

de S. Leocadia cum commem. Dominicæ, Xaverij, ut in 1. Vesp. octav. Concept. & S. Melchiadis Mart.

In die Dominica in Laudibus, commem. Xaverij, octav. Conception. & Melchiadis.

In secundis Vesp. commem. Xaverij, Damasi P. & Conc. Die XXX. Decembris.

Officium translationis S. Jacobi Apost. Dup. majus.

Omnia ut in prop. SS. Hisp. 25. Julij præter Orationem & Lectiones 2. Nocturni, quæ sunt propria.

O R A T I O.

DEus, qui dispositione mirabili Corpus Beati Jacobi Apostoli tui de Jerosolymis ad Hispaniam transferri, & in Compostella gloriosè sepeliri voluisti, concede, quæsumus: ut ejus meritis, & precibus in coelesti Jerusalem collocari mereamur. Per Dñm.

In Laudib. fit commem. octav.

In 2. Vesp. ecommem. S. Sylvestri P. & Conf. & octavar.

Si hæc dies venerit in Dominica fit commem. Dom. in primis Vesp. & Laud. ante com.

commem. octavar. & nona
lectio legitur de Homil. ejus-
dem Dom. & in 2. Vesp. post
commem. S. Sylvestri fit com-
mem. Dom. & octavar.

Quando festum S. Thomae
Epis. & Mart. occurrit in Do-
minica, & juxta regulas Bre-
viarij transfertur in diem
sequent. quo die celebratur
supra dicta festivitas Trans-
lationis S. Jacobi: eo anno non
recitatur de S. Thoma, sed

stansfert. in Vig. Epiph. anni
sequentis: Et tunc in 2. Vesp.
diei oct. SS. Innocent. fit com-
S. Thomae, Vigil. Epiph. &
S. Thelesphori Pap. & M.

In Officio S. Thomae Episc.
& Mart. ut in die 29 Decemb.
nona lect. et commemorat. Vi-
gilis Epiph. & Thelesphori
Papae et Mart.

In primis Vesp. Epiph.
nulla commemoratio.

Obveta

sonabilla

FINIS.

Non vox sed votum. non dulcis musica sed
cor. Non clamor, sed amor canit in
auxe Dei. Dei gratia